Този документ е средство за документиране и не обвързва институциите

►**B** **РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1083/2006 НА СЪВЕТА**

от 11 юли 2006 година

за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/1999

(ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 25)

Изменен с

		Официален вестник		
		№	страница	дата
►**M1**	Регламент (ЕО) № 1989/2006 на Съвета от 21 декември 2006 година	L 411	6	30.12.2006 г.

Поправен с:

►**C1** Поправка, ОВ L 301, 12.11.2008 г., стр. 40 (1083/2006)

▼B

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1083/2006 НА СЪВЕТА

от 11 юли 2006 година

за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/1999

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 161 от него,

като взе предвид предложението на Комисията,

като взе предвид одобрението на Европейския парламент ([1]),

като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ([2]),

като взе предвид становището на Комитета на регионите ([3]),

като взе предвид становището на Сметната палата ([4]),

като има предвид, че:

(1) Член 158 от Договора предвижда, че за да засили икономическото си и социално сближаване, Общността следва да има за цел да намали разликата между нивата на развитие на различните региони и изоставането на най-малко облагодетелстваните региони или острови, включително селските райони. Член 159 предвижда тази дейност да се подпомага чрез Структурните фондове, Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) и други съществуващи финансови инструменти.

(2) Политиката на сближаване следва да допринася за увеличаване на растежа, конкурентноспособността и заетостта, като се включат приоритетите на Общността за устойчиво развитие, определени по време на Европейския съвет от Лисабон на 23 и 24 март 2000 г. и на Европейския съвет от Гьотеборг на 15 и 16 юни 2001 г.

(3) В разширения Европейски съюз се увеличиха икономическите, социални и териториални различия както на регионално, така и на национално ниво. Поради това в цялата Общност следва да се увеличат действията за сближаване, конкурентноспособност и заетост.

(4) Нарастването на броя на сухоземните и морски граници на Общността, както и разширяването на нейната територия изискват увеличаване на добавената стойност на трансграничното, транснационално и междурегионално сътрудничество в Общността.

(5) Кохезионният фонд следва да бъде включен в програмирането на структурната помощ с цел постигане на по-голяма съгласуваност в интервенцията на различните фондове;

([1]) Одобрение от 4 юли 2006 г. г., стр. 1. (още непубликувано в Официален вестник).
([2]) ОВ C 255, 14.10.2005 г., стр. 79.
([3]) ОВ C 231, 20.9.2005 г., стр. 1.
([4]) ОВ C 121, 20.5.2005 г., стр. 14.

▼B

(6) Следва да се уточни ролята на инструментите, които предоставят помощ за развитие на селските райони, а именно Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони съгласно Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета от 20 септември 2005 г. относно подкрепата на селското развитие чрез Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) [1] и за сектора на рибарството, а именно Европейския фонд за рибарство (ЕФР). Тези инструменти следва да бъдат интегрирани в инструментите, отнасящи се до общата селскостопанска политика и общата политика в областта на рибарството и да бъдат съгласувани с тези на политиката на сближаване.

(7) Фондовете, които предоставят помощ в рамките на политиката по сближаване, се ограничават следователно до Европейският фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд (ЕСФ) и Кохезионния фонд. Приложимите за всеки фонд правила следва да бъдат определени в регламенти за прилагане, приети съгласно членове 148, 161 и 162 от Договора.

(8) Съгласно член 55 от Регламент (ЕО) № 1260/1999 на Съвета от 21 юни 1999 г. относно определянето на общи разпоредби за Структурните фондове [2] Съветът трябва да преразгледа въпросния регламент въз основа на предложение на Комисията най-късно до 31 декември 2006 г. За да осъществи предложената с настоящия регламент реформа, Регламент № 1260/1999 следва да бъде отменен.

(9) С оглед увеличаване добавената стойност на политиката на сближаване на Общността следва да се концентрира и опрости работата на Структурните фондове и на Кохезионния фонд, а набелязаните в Регламент (ЕО) № 1260/1999 цели следва да бъдат съответно отново определени като насочени към сближаването на държавите-членки и на регионите, регионалната конкурентноспособност и заетост, както и европейското териториално сътрудничество.

(10) В рамките на тези три цели следва да се отчетат по съответен начин икономическите и социални характеристики, както и териториалните характеристики.

(11) Най-отдалечените региони следва да се възползват от специфични мерки и допълнително финансиране, за да се компенсират трудностите, произтичащи от посочените в член 299, параграф 2 от Договора фактори.

(12) Проблемите за достъпността и отдалечеността от големи пазари, пред които са изправени райони с изключително ниска гъстота на населението, посочени в Протокол 6 относно специалните разпоредби за цел 6 в рамките на Структурните фондове във Финландия и Швеция към Акта за присъединяване от 1994 г. изискват адекватно финансово третиране за компенсиране на последиците от трудностите.

(13) С оглед значението на устойчивото градско развитие и на приноса на градовете, и особено на средните градове за регионалното развитие, следва те да се да вземат предвид в по-голяма степен, като се развива ролята им в програмирането с цел да се насърчи градското обновление.

(14) Икономическата диверсификация на селските райони и на районите, зависещи от рибарство, следва да бъде обект на

[1] ОВ L 277, 21.10.2005 г., стр. 1.
[2] ОВ L 161, 26.6.1999 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 173/2005 (ОВ L 29, 2.2.2005 г., стр. 3).

▼B

специално и допълнително действие на фондовете, независимо от това на ЕЗФСР и ЕФР.

(15) Следва да бъде засилено действието за райони с природни неблагоприятни условия т.е. някои острови, планински райони и райони с ниска гъстота на населението, както и за някои гранични райони на Общността в резултат на разширяването с цел да се решават особените им трудности на развитие.

(16) Следва да се изготвят обективни критерии за определяне на допустими региони и райони. За тази цел идентифицирането на приоритетните региони и райони на равнище на Общността следва да се основава на общата система за класификация на регионите, създадена с Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 г. относно установяването на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS) ([1]).

(17) Целта сближаване следва да обхване държавите-членки и регионите, които изостават в своето развитие. Регионите, към които е насочена целта „Сближаване“, са тези региони, чийто брутен вътрешен продукт (БВП) на глава от населението, измерен чрез паритети на покупателна способност е по-малък от 75 % от средния за Общността. Регионите, засегнати от статистическия ефект, дължащ се на намаляване на средната за Общността стойност в резултат на разширяването на Европейския съюз, следва да се възползват поради това от значителната преходна помощ, чиято цел е да им се помогне да завършат процеса си на сближаване. Тази помощ следва да приключи в 2013 г. и не трябва да бъде последвана от допълнителен преходен период. Държавите-членки, към които е насочена целта „Сближаване“, чийто брутен национален доход (БНД) на глава от населението е помалък от 90 % от средния за Общността, следва да се възползват от Кохезионния фонд.

(18) Целта „Конкурентноспособност и заетост“ се отнася за територията на Общността, която не е обхваната от целта „Сближаване“. Допустимите региони са тези по цел 1 за периода на програмиране 2000—2006 г., които не удовлетворяват повече критериите за регионална допустимост на целта „Сближаване“ и които поради това ползват преходна помощ, както всички останали региони на Общността.

(19) Целта „Европейско териториално сътрудничество“ следва да обхване региони със сухоземни и морски граници, като районите за транснационално сътрудничество се определят предвид действията, които насърчават териториалното развитие и подкрепата за междурегионално сътрудничество и обмен на опит.

(20) Подобряването и опростяването на сътрудничеството по външните граници на Общността предполага използването на инструментите на външната помощ на Общността, по-специално Европейския инструмент за съседство и партньорство и Инструмента за предприсъединителна помощ, създаден с Регламент (ЕО) № 1085/2006 ([2]) на Съвета;

(21) Приносът на ЕФРР за всяко такова сътрудничество по външните граници на Общността позволява да се коригират основните регионални дисбаланси в Общността и по този начин да се засили икономическото ѝ и социално сближаване.

([1]) ОВ L 154, 21.6.2003 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1888/2005 (ОВ L 309, 25.11.2005 г., стр. 1).

([2]) ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 82.

▼B

(22) Дейностите на фондовете и операциите, които те помагат да бъдат финансирани, следва да бъдат в съответствие с другите общностни политики и да се извършват при спазване на законодателството на Общността.

(23) Действието на Общността следва да бъде допълващо към това, изпълнявано от държавите-членки или да има за цел да допринесе за него. Партньорството следва да бъде засилено чрез предвиждане на условия за участие в него на различни видове партньори, по-специално на регионални и местни власти, като се спазва изцяло междуинституционалната структура на държавите-членки.

(24) Многогодишното програмиране следва да бъде насочено към постигането на целите на фондовете, като се осигури наличието на необходимите финансови средства и последователността и приемствеността на съвместното действие на Общността и държавите-членки.

(25) Тъй като целите „Сближаване“, „Регионална конкурентноспособност и заетост“ и „Европейско териториално сътрудничество“ не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите-членки поради обхвата на различията и ограничените финансови средства, с които разполагат държавите-членки и регионите, които са допустими по цел „Сближаване“ и поради това могат да бъдат по-добре постигнати на равнище на Общността чрез многогодишната гаранция на общностно финансиране, което политиката на сближаване позволява да бъде концентрирана върху приоритетите на Общността, Общността може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарността, предвиден в член 5 на Договора. В съответствие с принципа на пропорционалност, определен в споменатия член, настоящият Регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.

(26) Целесъобразно е да се определят измерими цели за държавите-членки на Европейския съюз, в състава му преди 1 май 2004 г., които да се стремят да постигнат чрез разходи целите „Сближаване“ и „Регионална конкурентноспособност и заетост“ с оглед насърчаване на конкурентноспособността и създаване на работни места. Необходимо е да се определят подходящи средства за измерването и отчитане постигането на тези цели.

(27) Целесъобразно е да се засили субсидиарността и пропорционалността на интервенцията на структурните фондове и на Кохезионния фонд.

(28) Съгласно член 274 от Договора в контекста на поделеното управление следва да бъдат уточнени условията, които позволяват на Комисията да упражнява отговорностите си за изпълнение на бюджета на Европейския съюз, както и да бъдат изяснени отговорностите за сътрудничество с държавите-членки. Прилагането на тези правила следва да позволи на Комисията да се увери, че държавите-членки използват фондовете по законен и редовен начин и в съответствие с принципа на разумно финансово управление по смисъла на Финансовия регламент.

(29) За да се осигури истинско икономическо въздействие, приносите от структурните фондове не би трябвало да заменят публичните разходи на държавите-членки по силата на настоящия регламент. Проверката на принципа на допълняемостта, извършвана чрез партньорство, следва да бъде насочена главно към регионите по целта „Сближаване“ поради размера на финансовите средства, които им се предоставят и може да доведе до финансова корекция, ако не се спазва допълняемостта.

▼B

(30) В рамките на действието си за икономическо и социално сближаване, на всички етапи от осъществяването на фондовете Общността си е поставила за цел да премахне неравенствата и да насърчи равенството между мъжете и жените съгласно членове 2 и 3 от Договора, както и да се бори срещу дискриминацията, основана на пол, раса, етнически произход, религия или убеждение, недъг, възраст или сексуална ориентация.

(31) Комисията следва да установи примерно годишно разпределение на наличните бюджетни ангажименти, като се използва цел и прозрачен метод, взема се предвид предложението на Комисията, заключенията на Европейския съвет на 15 и 16 декември 2005 г. и Междуинституционалното споразумение от 17 май 2006 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията за бюджетната дисциплина и разумното финансово управление ([1]) с оглед постигането на значителна концентрация върху регионите, чието развитие изостава, включително тези, които получават преходна подкрепа поради статистическия ефект.

(32) Следва да се увеличи финансовата концентрация за цел „Сближаване“ поради по-големите различия в разширения Европейски съюз, да се подкрепя усилието в полза на целта „Регионална конкурентноспособност и заетост“ в останалата част от Общността и да се увеличат средствата за цел „Европейско териториално сътрудничество“ с оглед на особената му добавена стойност.

(33) Годишните бюджетни средства, отпуснати на държава-членка по фондовете, следва да бъдат ограничени до таван, определен в зависимост от капацитета ѝ за усвояване на средствата.

(34) Три процента от бюджетните средства на структурните фондове, отпуснати на държави-членки за целите „Сближаване“ и „Регионална конкурентноспособност и заетост“ може да бъдат внесени в национален резерв за изпълнение.

(35) Наличните бюджетни кредити по фондовете следва да се индексират с определена сума с оглед на програмирането им.

(36) За да се увеличи стратегическото съдържание и да се насърчи прозрачността на политиката на сближаване чрез интегриране на приоритетите на Общността, Съветът следва да приеме стратегически насоки по предложение на Комисията. Съветът следва да разгледа прилагането на тези насоки от държавите-членки въз основа на стратегически доклад на Комисията.

(37) Въз основа на приетите от Съвета стратегически насоки е целесъобразно всяка държава-членка да изготви в диалог с Комисията национален справочен документ относно стратегията ѝ за развитие, който следва да съставлява рамката за изготвянето на оперативни програми. Въз основа на националната стратегия Комисията следва да отбележи националната стратегическа референтна рамка и да вземе решения по някои от елементите ѝ.

(38) Програмирането и управлението на структурните фондове следва да се опрости предвид специфичните им характеристики, като се осигурят оперативни програми, финансирани от ЕФРР или от ЕСФ, като всеки един може да финансира по допълнителен и ограничен начин действията, които попадат в обхвата на единия или на другия фонд.

([1]) ОВ C 139, 14.6.2006 г., стр. 1.

▼B

(39) С цел подобряване на допълняемостта и опростяване на изпълнението, помощта от Кохезионния фонд и ЕФРР следва да се програмира заедно в случай на оперативни програми в областта на транспорта и околната среда и следва да има национално географско покритие.

(40) Програмирането следва да осигури координацията между самите фондове, както и с другите съществуващи финансови инструменти, с ЕИБ и Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ). Тази координация следва също да обхваща изготвянето на комплексни финансови схеми и публично-частните партньорства.

(41) Следва да се подобри достъпът до финансирането и иновациите в областта на финансовия инженеринг главно за микропредприятията, малките и средни предприятия, както и за инвестиране в публично-частни партньорства и други проекти, включени в интегрирания план за устойчиво градско развитие. Държавите-членки могат да решат да създадат фонд с участия чрез възлагането на обществени поръчки съгласно законодателството за обществените поръчки, включително всяко изключение, предвидено в националното законодателство, което е съвместимо със законодателството на Общността. В други случаи, когато държавите-членки се убедят, че не е приложимо законодателството за обществените поръчки, определянето на задачите на ЕИФ и на ЕИБ оправдава предоставянето им от страна на държавите-членки на субсидия, която представлява директен финансов принос от оперативните програми чрез дарение. При същите условия националното законодателство може да предвиди възможността за предоставяне на субсидия на други финансови институции без покана за представяне на предложения.

(42) При оценката на големите проекти за продуктивни инвестиции Комисията следва да разполага с цялата необходима информация, за да прецени дали финансовият принос от фондовете няма да доведе до значителна загуба на работни места в съществуващите обекти с цел да се гарантира, че финансирането от Общността не подкрепя делокализацията в Европейския съюз.

(43) Времетраенето на програмирането следва да бъде еднократен седемгодишен период с цел да се запази опростената система на управление, определена в Регламент (ЕО) № 1260/1999;

(44) Държавите-членки и управителните органи могат да организират в рамките на оперативните програми, финансирани от ЕФРР условията за междурегионално развитие и могат да вземат предвид специалните характеристики на райони с неблагоприятни природни условия.

(45) За да се отговори на необходимостта от опростяване и децентрализация, програмирането и финансовото управление следва да се извършват само на равнището на оперативните програми и на приоритетните оси. Общностната рамка за подкрепа и допълнение за програмиране, предвидени в Регламент (ЕО) № 1260/1999 следва да бъдат премахнати.

(46) В рамките на оперативните програми, съфинансирани от ЕФРР по целите „Сближаване“ и „Регионална конкурентноспособност и заетост“ държавите-членки, регионите и управителните органи могат да делегират част от предоставените им правомощия на градските власти по отношение на приоритетите, свързани с обновлението на градовете.

(47) Допълнителното предоставяне на средства с цел да се компенсират допълните разходи, пред които са изправени

▼B

най-отдалечените региони, следва да бъде включено в оперативните програми, финансирани от ЕФРР в тези региони.

(48) Следва да се предвидят отделни условия за осъществяването на целта „Европейско териториално сътрудничество“, финансирано от ЕФРР.

(49) Комисията следва да може да одобрява големите проекти, включени в оперативните програми, ако е необходимо като се консултира с ЕИБ, за да се оцени тяхната цел и въздействие, както и условията за планираното използване на средствата на Общността.

(50) Полезно е да се определят видовете действие, които фондовете следва да подкрепят като техническа помощ.

(51) Необходимо е да се гарантира, че се отделят достатъчно средства, за да се подпомогнат държавите-членки в изготвянето и оценката на проекти. ЕИБ има своето място в предоставянето на такава помощ и Комисията би могла да ѝ предостави субсидия за тази цел.

(52) По същия начин е целесъобразно да се предвиди, че Комисията би могла да отпусне на ЕИФ субсидия с цел да извърши оценка на нуждите от иновационни инструменти на финансовия инженеринг, предоставяни на микро-, малки и средни предприятия.

(53) Поради причини, идентични на посочените по-горе, на ЕИБ и ЕИФ може да се предостави субсидия от Комисията с цел да се осъществят действия за техническа помощ в областта на устойчивото градско развитие или да се подкрепят мерки по преструктуриране с цел постигане на устойчива икономическа дейност в регионите, които са значително засегнати от икономическата криза.

(54) Ефективността на помощта от фондовете зависи също така от включването на надеждна оценка в програмирането и мониторинга. В това отношение следва да бъдат определени отговорностите на държавите-членки и на Комисията.

(55) В рамките на националния им финансов пакет за цели „Регионална конкурентноспособност и заетост“, държавите-членки могат да предвидят малък резерв, за да отговорят бързо на неочаквани секторни или местни кризи в резултат на социално-икономическо преструктуриране или като последица от търговски споразумения.

(56) Целесъобразно е да се определят какви разходи в държава-членка могат да бъдат приравнени на публични разходи за целите на изчисляването на общото национално публично участие в оперативната програма; за тази цел е целесъобразно да се направи справка с участието на „публичноправните субекти“, както са определени в общностните директиви за обществени поръчки, тъй като тези субекти включват няколко вида публичноправни или частноправни субекти, създадени с конкретната цел да отговорят на нужди от общ интерес, които не са от промишлен или търговски характер и които се контролират от държавата или от регионални или местни власти.

(57) Необходимо е да се определят елементите за модулиране на приноса от фондовете за оперативните програми, и по-специално за увеличаване на мултипликационния ефект от средствата на Общността. Също така е целесъобразно да се установят максимални тавани, които не могат да бъдат превишавани от приносите на фондовете въз основа на вида фонд и цел.

▼B

(58) Необходимо е също така да се определи понятието генериращ приходи проект и да се идентифицират общностните принципи и правила за изчисляване на приноса на фондовете. За някои инвестиции е обективно невъзможно да се оценят предварително приходите и поради това е необходимо да се определи методология, за да се гарантира, че тези приходи са изключени от публичното финансиране.

(59) Следва да се определят началната и крайната дата на допустимостта на разходите, така че да се установи еднакво и справедливо правило, което да се прилага по отношение на изпълнението на фондовете в цялата Общност. С цел да се улесни осъществяването на оперативните програми е целесъобразно да се установи началната дата за допустимостта на разходите да може да бъде преди 1 януари 2007 г., ако съответната държава-членка представи оперативна програма преди тази дата.

(60) В съответствие с принципа на субсидиарността и предвид изключенията, предвидени в Регламент (ЕО) № 1080/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. относно Европейския фонд за регионално развитие ([1]), Регламент (ЕО) № 1081/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. относно Европейския социален фонд ([2]) и Регламент (ЕО) № 1084/2006 на Съвета от 11 юли 2006 г. относно Кохезионния фонд ([3]), следва да се установят национални правила за допустимостта на разходите.

(61) За да се гарантира ефективност, справедливост и устойчиво въздействие на интервенцията на фондовете, следва да се предвидят разпоредби, които да гарантират дългосрочността на инвестициите в предприятия и предотвратяване използването на фондовете за получаване на недължими облаги. Необходимо е да се гарантира, че инвестициите, които са обект на помощ от фондовете, могат да бъдат амортизирани за достатъчно дълъг период.

(62) Държавите-членки следва да приемат адекватни мерки, за да гарантират правилното функциониране на системите им за управление и контрол. За тази цел е необходимо да се установят общи принципи, както и необходимите функции, които системите за контрол на всички оперативни програми следва да изпълняват въз основа на цялостното законодателство на Общността, което е в сила за периода на програмирането от 2000 г. до 2006 г.

(63) Поради това е необходимо да се определи един единствен управителен орган за всяка оперативна програма и да се изяснят нейните отговорности, както и функциите на одитиращия орган. Необходимо е също така да се гарантират стандарти за еднакво качество за сертифицирането на разходите и на исканията за плащане преди да бъдат изпратени в Комисията. Необходимо е да се изясни характерът и качеството на информацията, въз основа на която се основават исканията и за тази цел да се установят функциите на сертифициращия орган.

(64) Мониторингът на оперативните програми е необходим, за да се гарантира качеството на изпълнението им. За тази цел следва да се създадат мониторингови комитети и да се определят техните отговорности, заедно с информацията, която следва да се изпраща на Комисията и рамката за разглеждане на тази информация. За да се подобри обмена

([1]) ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 1.
([2]) ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 12.
([3]) ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 79.

▼B

на информация относно изпълнението на оперативните програми, следва да се установи принцип за електронен обмен на данни.

(65) В съответствие с принципите на субсидиарност и пропорционалност държавите-членки следва главно да са отговорни за осъществяването и контрола на интервенциите.

(66) Следва да се определят задълженията на държавите-членки по отношение на системите за управление и контрол, сертифицирането на разходите, както и превенцията, разкриването и отстраняването на нередности и нарушения на законодателството на Общността с цел да се гарантира ефективно и правилно изпълнение на оперативните програми. По-специално, по отношение на управлението и контрола е необходимо да се установят процедурите, чрез които държавите-членки предоставят гаранция, че системите са внедрени и работят задоволително.

(67) Без да се накърняват правомощията на Комисията по отношение на финансовия контрол, следва да се засили сътрудничеството между държавите-членки и Комисията в тази област и да се установят критерии, които да позволят на Комисията да определи в контекста на стратегията си за контрол на националните системи, степента на надеждност, която тя може да получи от националните одитиращи органи.

(68) Обхватът и интензивността на проверките на Общността следва да бъдат пропорционални на размера на приноса на Общността. Когато държава-членка е основният контрибутор във финансирането на програма е целесъобразно тази държава-членка да има възможност да може да организира някои елементи на разпоредбите, свързани с контрола, съгласно националните правила. При същите обстоятелства е необходимо да се установи, че Комисията разграничава средствата, чрез които държавите-членки следва да изпълняват функциите за сертифициране на разходите и за проверка на системите за управление и контрол, както и да се определят условията, при които Комисията има право да ограничи одита, който извършва и да се основава на предоставените от националните органи гаранции.

(69) Авансовото плащане още в началото на оперативните програми гарантира редовен паричен поток, който улеснява плащанията на бенефициерите при изпълнението на оперативната програма. Поради това следва да се приемат разпоредби за авансовото плащане за структурните фондове: 5 % (за държавите-членки на Европейския съюз в състава му преди 1 май 2004 г.) и 7 % (за държавите-членки, които се присъединиха на или след 1 май 2004 г.) и за Кохезионния фонд: 7.5 % за държавите-членки на Европейския съюз в състава му преди 1 май 2004 г.) и 10.5 % (за държавите-членки, които се присъединиха на или след 1 май 2004 г.) с цел да се допринесе за ускоряване изпълнението на оперативните програми.

(70) Освен спиране на плащанията, в случай на разкриване на сериозен недостатък на системите за управление и контрол, следва да се предвидят мерки, които да позволяват на ръководителя по силата на делегираните му правомощия да прекрати плащанията, когато има доказателство за съществуването на съществен недостатък в правилното функциониране на тези системи.

(71) Правилата за автоматично освобождаване от ангажимент ще ускори изпълнението на програмите. За тази цел е целесъобразно да се определят редът и условията за прилагането им и частите от бюджетния ангажимент, които могат да бъдат изключени от тях, а именно когато закъсненията в изпъл-

▼B

нението произтичат от обстоятелства, които не зависят от съответната страна, които са необичайни или непредвидими и чиито последици не могат да бъдат избегнати въпреки показаното старание.

(72) Следва да се опростят процедурите за приключване, като се предлага възможността на тези държави-членки, които желаят това, в съответствие с избрания от тях график, да завършат частично оперативна програма по отношение на завършените операции; следва да бъде осигурена съответна рамка за тази цел.

(73) Необходимите мерки за прилагането на настоящия регламент следва да бъдат приети в съответствие с Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 относно определяне на правомощията за изпълнение на Комисията [1]. Комисията също трябва да приеме мерки за прилагане на настоящия регламент с цел да се осигури прозрачност и да се изяснят разпоредбите, приложими за управлението на оперативните програми по отношение на категоризирането на разходите, финансов инженеринг, управление и контрол, електронен обмен на данни и публичност след получаването на становището на Комитета за координация на структурните фондове, който действа като управителен комитет. Целесъобразно е Комисията да публикува списъка с допустимите региони за целта европейско териториално сътрудничество в съответствие с определените в настоящия регламент критерии, индикативните насоки за анализа разходи-ползи, необходим за изготвянето и представянето на големи проекти и генериращи приходи проекти, индикативните насоки за оценката и списъка на действията, допустими за техническа помощ по инициатива на Комисията след съгласуване с Комитета за координация, действащ като консултативен комитет,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

[1] ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23.

▼B

СЪДЪРЖАНИЕ

ДЯЛ I	ЦЕЛИ И ОБЩИ ПРАВИЛА НА ПОМОЩТА
ГЛАВА I	ОБХВАТ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ
Член 1	Предмет
Член 2	Определения
ГЛАВА II	ЦЕЛИ И МИСИИ
Член 3	Цели
Член 4	Инструменти и мисии
ГЛАВА III	ГЕОГРАФСКА ДОПУСТИМОСТ
Член 5	Сближаване
Член 6	Регионална конкурентноспособност и заетост
Член 7	Европейско териториално сътрудничество
Член 8	Преходна подкрепа
ГЛАВА IV	ПРИНЦИПИ НА ПОМОЩТА
Член 9	Допълване, последователност, координация и съответствие
Член 10	Програмиране
Член 11	Партньорство
Член 12	Териториално равнище на изпълнение
Член 13	Пропорционална интервенция
Член 14	Поделено управление
Член 15	Допълняемост
Член 16	Равенство между мъжете и жените и недискриминация
Член 17	Устойчиво развитие
ГЛАВА V	ФИНАНСОВА РАМКА
Член 18	Глобални средства
Член 19	Средства за целта „Сближаване“
Член 20	Средства за целта „Регионална конкурентноспособност и заетост“
Член 21	Средства за целта „Европейско териториално сътрудничество“
Член 22	Непрехвърляемост на средствата
Член 23	Средства за резерв за резултатна работа
Член 24	Средства за техническа помощ
ДЯЛ II	СТРАТЕГИЧЕСКИ ПОДХОД КЪМ СБЛИЖАВАНЕТО
ГЛАВА I	СТРАТЕГИЧЕСКИ НАСОКИ НА ОБЩНОСТТА ЗА СБЛИЖАВАНЕ
Член 25	Съдържание
Член 26	Приемане и преразглеждане
ГЛАВА II	НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА
Член 27	Съдържание
Член 28	Изготвяне и приемане
ГЛАВА III	СТРАТЕГИЧЕСКО ПРОСЛЕДЯВАНЕ

▼B

Член 29	Стратегически доклади на държавите-членки
Член 30	Стратегически доклад от Комисията и дебат за политиката на сближаване
Член 31	Доклад за сближаването
ДЯЛ III	ПРОГРАМИРАНЕ
ГЛАВА I	ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ ЗА СТРУКТУРНИТЕ ФОНДОВЕ И КОХЕЗИОННИЯ ФОНД
Член 32	Подготовка и одобрение на оперативните програми
Член 33	Преразглеждане на оперативните програми
Член 34	Специфичен характер на фондовете
Член 35	Географски обхват
Член 36	Участие на Европейската инвестиционна банка и на Европейския инвестиционен фонд
ГЛАВА II	СЪДЪРЖАНИЕ НА ПРОГРАМИРАНЕТО
РАЗДЕЛ 1	ОПЕРАТИВНИ ПРОГРАМИ
Член 37	Оперативни програми за цели „Сближаване“ и „Регионална конкурентноспособност и заетост“
Член 38	Оперативни програми за цел „Европейско териториално сътрудничество“
РАЗДЕЛ 2	ГОЛЕМИ ПРОЕКТИ
Член 39	Съдържание
Член 40	Информация, представена на Комисията
Член 41	Решение на Комисията
РАЗДЕЛ 3	ГЛОБАЛНИ СУБСИДИИ
Член 42	Общи разпоредби
Член 43	Правила за изпълнение
РАЗДЕЛ 4	ФИНАНСОВ ИНЖЕНЕРИНГ
Член 44	Инструменти на финансовия инженеринг
РАЗДЕЛ 5	ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ
Член 45	Техническа помощ по инициатива на Комисията
Член 46	Техническа помощ на държавите-членки
ДЯЛ IV	ЕФЕКТИВНОСТ
ГЛАВА I	ОЦЕНКА
Член 47	Общи разпоредби
Член 48	Отговорност на държавите-членки
Член 49	Отговорност на Комисията
ГЛАВА II	РЕЗЕРВИ
Член 50	Национален резерв за резултатна работа
Член 51	Национален резерв за непредвидени разходи
ДЯЛ V	ФИНАНСОВ ПРИНОС ОТ ФОНДОВЕТЕ
ГЛАВА I	ПРИНОС ОТ ФОНДОВЕТЕ
Член 52	Модулация на размерите на приноса

▼B

Член 53	Принос от фондовете
Член 54	Други разпоредби
ГЛАВА II	ГЕНЕРИРАЩИ ПРИХОДИ ПРОЕКТИ
Член 55	Генериращи приходи проекти
ГЛАВА III	ДОПУСТИМОСТ НА РАЗХОДИТЕ
Член 56	Допустимост на разходите
ГЛАВА IV	ДЪЛГОТРАЙНОСТ НА ОПЕРАЦИИТЕ
Член 57	Дълготрайност на операции
ДЯЛ VI	УПРАВЛЕНИЕ, МОНИТОРИНГ И ПРОВЕРКИ
ГЛАВА I	СИСТЕМИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ
Член 58	Общи принципи на системите за управление и контрол
Член 59	Определяне на органите
Член 60	Функции на управителния орган
Член 61	Функции на сертифициращия орган
Член 62	Функции на одитиращия орган
ГЛАВА II	МОНИТОРИНГ
Член 63	Мониторингов комитет
Член 64	Състав
Член 65	Задачи
Член 66	Разпоредби на мониторинга
Член 67	Годишен доклад и окончателен доклад за изпълнението
Член 68	Годишно разглеждане на програмите
ГЛАВА III	ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ
Член 69	Информация и публичност
ГЛАВА IV	ОТГОВОРНОСТИ НА ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ И НА КОМИСИЯТА
РАЗДЕЛ 1	ОТГОВОРНОСТИ НА ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ
Член 70	Управление и контрол
Член 71	Внедряване на системите за управление и контрол
РАЗДЕЛ 2	ОТГОВОРНОСТИ НА КОМИСИЯТА
Член 72	Отговорности на Комисията
Член 73	Сътрудничество с одитиращите органи на държавите-членки
РАЗДЕЛ 3	ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ НА КОНТРОЛА НА ОПЕРАТИВНИТЕ ПРОГРАМИ
Член 74	Пропорционални разпоредби за контрол
ДЯЛ VII	ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ
ГЛАВА I	ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ
РАЗДЕЛ 1	АНГАЖИМЕНТИ ОТ БЮДЖЕТА
Член 75	Ангажименти от бюджета
РАЗДЕЛ 2	ОБЩИ ПРАВИЛА ЗА ПЛАЩАНИЯ

▼B

Член 76	Общи правила за плащания
Член 77	Общи правила за изчисляване на междинните плащания и плащане на окончателното салдо
Член 78	Отчет на разходите
Член 79	Кумулиране на префинансирането и на междинните плащания
Член 80	Цялостност на плащанията на бенефициерите
Член 81	Използване на еврото
РАЗДЕЛ 3	ПРЕФИНАНСИРАНЕ
Член 82	Плащане
Член 83	Лихва
Член 84	Изчистване
РАЗДЕЛ 4	МЕЖДИННИ ПЛАЩАНИЯ
Член 85	Междинни плащания
Член 86	Приемливост на заявленията за плащане
Член 87	Дата на представяне на заявленията за плащане и забавяния на плащането
РАЗДЕЛ 5	ПРИКЛЮЧВАНЕ НА ПРОГРАМАТА И ПЛАЩАНЕ НА КРАЙНОТО САЛДО
Член 88	Частично приключване
Член 89	Условия за плащане на крайното салдо
Член 90	Наличност на документи
РАЗДЕЛ 6	ПРЕКЪСВАНЕ НА КРАЙНИЯ СРОК ЗА ПЛАЩАНЕ И ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ПЛАЩАНИЯТА
Член 91	Прекъсване на крайния срок за плащане
Член 92	Прекратяване на плащанията
РАЗДЕЛ 7	АВТОМАТИЧНО ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ АНГАЖИМЕНТ
Член 93	Принципи
Член 94	Период на прекъсване за големи проекти и схеми за помощ
Член 95	Период а прекъсване за съдебни производства и административни обжалвания
Член 96	Изключения от автоматичното освобождаване от ангажимент
Член 97	Процедура
ГЛАВА II	ФИНАНСОВИ КОРЕКЦИИ
РАЗДЕЛ 1	ФИНАНСОВИ КОРЕКЦИИ ОТ ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ
Член 98	Финансови корекции от държавите-членки
РАЗДЕЛ 2	ФИНАНСОВИ КОРЕКЦИИ ОТ КОМИСИЯТА
Член 99	Критерии за корекциите
Член 100	Процедура
Член 101	Задължения на държавите-членки
Член 102	Възстановяване
ДЯЛ VIII	КОМИТЕТИ
ГЛАВА I	КОМИТЕТ ЗА КООРДИНИРАНЕ НА ФОНДОВЕТЕ

▼B

Член 103	Комитет
ГЛАВА II	КОМИТЕТ СЪГЛАСНО ЧЛЕН 104 ОТ ДОГОВОРА
Член 104	Комитет съгласно член 104 от Договора
ДЯЛ IX	ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ
Член 105	Преходни разпоредби
Член 106	Клауза за преразглеждане
Член 107	Отмяна
Член 108	Влизане в сила
ПРИЛОЖЕНИЕ I	Годишна разбивка на бюджетните ангажименти за 2007 до 2013
ПРИЛОЖЕНИЕ II	Финансова рамка
ПРИЛОЖЕНИЕ III	Тавани, приложими за размерите на съфинансиране
ПРИЛОЖЕНИЕ IV	Категории разходи

▼B

ДЯЛ I

ЦЕЛИ И ОБЩИ ПРАВИЛА НА ПОМОЩТА

ГЛАВА I

Обхват и определения

Член 1

Предмет

Настоящият регламент установява общите правила, които регулират Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд (ЕСФ) (наричани по-нататък „Структурни фондове“) и Кохезионния фонд, без да се засягат специфичните разпоредби, предвидени в Регламенти (ЕО) № 1080/2006, (ЕО) № 1081/2006 и (ЕО) № 1084/2006.

Настоящият регламент определя целите, за чието постигане структурните фондове и Кохезионния фонд (наричани по-нататък „фондове“) трябва да допринесат, критериите за допустимост на държавите-членки и на регионите по отношение на тези фондове, наличните финансови средства и критериите за разпределението им.

Настоящият регламент определя контекста на политиката на сближаване, включително метода за установяване на стратегически насоки на Общността за сближаване, националната стратегическа референтна рамка и процеса на разглеждане на равнище на Общността.

За тази цел настоящият регламент установява принципите и правилата за партньорство, програмиране, оценка, управление, включително финансово управление, мониторинг и контрол въз основа на поделените между държавите-членки и Комисията отговорности.

Член 2

Определения

По смисъла на настоящия регламент следните термини имат значението, което им е определено по-долу:

1. „оперативна програма“: документ, представен от държава-членка и одобрен от Комисията, който определя стратегия за развитие съгласно набор от приоритети, които следва да се осъществят с помощта на фонд, или в случая на цел „Сближаване“, с помощта на Кохезионния фонд и на ЕФРР.

2. „приоритетна ос“: една от целите на стратегията в оперативна програма, която включва група операции, които са свързани и имат специфични измерими цели.

3. „операция“: проект или група проекти, избрани от органа за управление на съответната оперативна програма или под негова отговорност съгласно критериите, установени от мониторинговия комитет и осъществени от един или повече бенефициери, с оглед осъществяването на целите на приоритетната ос, към която се отнася;

4. „бенефициер“: стопански субект, организация или предприятие, публичен или частен, който отговаря за започването или за започването и изпълнението на операциите. В рамките на схемите за помощ по член 87 от Договора бенефициерите са публични или частни предприятия, които изпълняват отделен проект и получават публична помощ;

▼B

5. „публичен разход“: всяко публично участие във финансирането на операциите, чийто източник е бюджета на държавата, на регионалните или местни власти, общият бюджет на Европейските общности, отнасящ се до структурните фондове и всеки подобен разход. Като подобен разход се разглежда всяко участие във финансирането на операциите, чийто източник е бюджета на публичноправни организации или сдружения на една или повече регионални или местни власти, действащи в съответствие с Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно съгласуването на процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство, доставки и предоставяне на услуги ([1]).

6. „междинно звено“: всяка публична или частна организация или служба, която действа под отговорността на орган за управление или сертификация или която изпълнява задачи от името на такъв орган спрямо изпълняващите операциите бенефициери.

7. „нередност“: всяко нарушение на разпоредба на общностното право, произтичащо от действие или бездействие на стопански субект, което има или би имало като последица нанасянето на вреда на общия бюджет на Европейския съюз, като отчете неоправдан разход в общия бюджет.

ГЛАВА II

Цели и мисии

Член 3

Цели

1. Изпълняваното от Комисията действие по член 158 от Договора има за цел да засили икономическото и социално сближаване на разширения Европейски съюз, за да насърчи хармоничното, балансирано и устойчиво развитие на Общността. Това действие се изпълнява с помощта на фондовете, на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) и други финансови инструменти. То има за цел да намали икономическите, социални и териториални различия, които са възникнали особено в страни и региони, чието развитие изостава и във връзка и с икономическото и социално преструктуриране и стареенето на населението.

Изпълняваното с помощта на фондовете действие включва на национално и регионално ниво приоритетите на Комисията за устойчиво развитие чрез засилване на растежа, конкурентноспособността, заетостта и социалното включване и чрез опазване и подобряване качеството на околната среда.

2. За тази цел ЕФРР, ЕСФ, Кохезионният фонд, ЕИБ и другите съществуващи финансови инструменти на Общността допринасят, всеки по съответен начин, за постигането на следните три цели:

а) цел „Сближаване“, което има за цел да ускори сближаването на най-слабо развитите държави-членки и региони, като се подобрят условията за растеж и заетост чрез увеличаване и подобряване качеството на инвестициите във физическия и човешки капитал, развитието на иновациите и на обществото на знанието, адаптиране към икономическите и социални промени, опазване и подобряване на околната среда и административната ефективност. Тази цел представлява приоритетът на фондовете;

б) цел „Регионална конкурентноспособност и заетост“, която освен към най-слабо развитите региони е насочена към засилване на

([1]) ОВ L 134, 30.4.2004 г., стр. 114.

▼B

конкурентноспособността и привлекателността на регионите както и на заетостта чрез предвиждане на икономическите и социални промени, включително тези, които са свързани с отварянето на търговията, чрез увеличаване и подобряване качеството на инвестициите в човешкия капитал, иновациите и насърчаването на обществото на знанието, предприемчивостта, опазването и подобряването на околната среда и подобряване на достъпа, адаптивността на работниците и предприятията, както и развитие на пазари, включващи работни места; и

в) цел „Европейско териториално сътрудничество“, което има за цел засилване на трангранично сътрудничество чрез съвместни местни и регионални инициативи чрез действия, благоприятстващи интегрираното териториално развитие, свързано с приоритетите на Общността и засилване на междурегионалното сътрудничество и обмен на опит на съответното териториално ниво.

3. Съгласно посочените в параграф 2 цели, помощта от фондовете, според характера им, отчита от една страна специфични икономически и социални характеристики, а от друга – специфични териториални характеристики. Помощта подкрепя по съответен начин устойчивото градско развитие особено като част от регионалното развитие и обновяването на градските райони и на районите, зависещи от рибарство, чрез икономическа диверсификация. Помощта също така подкрепя райони с неблагоприятни географски или природни условия, които задълбочават проблемите, свързани с развитието, особено в най-отдалечените региони, както е посочено в член 299, параграф 2 от Договора, както и северните райони с много ниска гъстота на населението, някои острови и островни държави-членки и планински райони.

Член 4

Инструменти и мисии

1. Фондовете допринасят, всеки в съответствие със специфичните разпоредби, които го регулират, за постигането на трите посочени в член 3, параграф 2 цели, както следва:

а) целта „Сближаване“: ЕФРР, ЕСФ и Кохезионния фонд;

б) целта „Регионална конкурентноспособност и заетост“: ЕФРР и ЕСФ; и

в) целта „Европейско териториално сътрудничество“: ЕФРР.

2. Кохезионният фонд също участва в тези региони, които не отговарят на изискванията за подкрепа по целта „Сближаване“ съгласно посочените в член 5, параграф 1 критерии, които се намират в

а) държава-членка, отговаряща на изискванията за подкрепа от Кохезионния фонд съгласно посочените в член 5, параграф 2 критерии; и

б) държава-членка, отговаряща на изискванията за подкрепа от Кохезионния фонд съгласно посочените посочените в член 8, параграф 3 критерии.

3. Фондовете допринасят за финансирането на техническата помощ по инициатива на държавите-членки и на Комисията.

▼B

ГЛАВА III

Географска допустимост

Член 5

Сближаване

1. Регионите, които отговарят на изискванията за финансиране от структурните фондове по цел „Сближаване“ са регионите, съответстващи на ниво 2 от общата класификация на териториалните единици за статистически цели (наричано по-долу NUTS ниво 2) по смисъла на Регламент (ЕО) № 1059/2003, чийто брутен вътрешен продукт (БВП) на глава от населението, измерен чрез паритетите на покупателна възможност и изчислен въз основа на цифри на Общността за периода 2000—2002 г., е по-малък от 75 % от средния БВП на ЕС-25 за същия референтен период.

2. Държавите-членки, които отговарят на изискванията за финансиране от Кохезионния фонд са тези, чийто брутен национален доход (БНД) на глава от населението, измерен чрез паритетите на покупателна възможност и изчислен въз основа на цифри на Общността за периода 2001—2003 г., е по-малък от 90 % от средния БНД на ЕС-25 и които имат програма за изпълнение на условията за икономическо сближаване, посочени в член 104 от Договора.

3. Незабавно след влизането в сила на настоящия регламент, Комисията приема списък на регионите, които отговарят на критериите по параграф 1 и на държавите-членки, които отговарят на критериите по параграф 2. Този списък е валиден от 1 януари 2007 до 31 декември 2013 г.

Удовлетворяването на критериите за Кохезионния фонд от държавите-членки се преразглежда през 2010 г. въз основа на цифрите на Общността за БНД за ЕС-25.

Член 6

Регионална конкурентноспособност и заетост

Регионите, които отговарят на изискванията за финансиране от структурните фондове по целта „Регионална конкурентноспособност и заетост“ са тези, които не са обхванати от член 5, параграф 1 и член 8, параграфи 1 и 2.

При представяне на националната стратегическа референтна рамка, посочена в член 27, всяка съответна държава-членка посочва регионите от NUTS ниво 1 или NUTS ниво 2, за които ще представи програма за финансиране от ЕФРР.

Член 7

Европейско териториално сътрудничество

1. За целите на трансграничното сътрудничество, регионите от NUTS ниво 3 на Общността, разположени по всички вътрешни и някои външни сухоземни граници и всички региони от NUTS ниво 3 на Общността, разположени по морски граници, които са отделени, по общо правило, най-много със 150 км, отговарят на изискванията за финансиране, като се вземат под внимание потенциалните корекции, необходими за да се гарантира последователност и приемственост на действието за сътрудничество.

Незабавно след влизането в сила на настоящия регламент, в съответствие с посочената в член 103, параграф 2 процедура, Комисията приема списък на регионите, които отговарят на

▼B

критериите. Този списък е валиден от 1 януари 2007 до 31 декември 2013 г.

2. За целите на транснационалното сътрудничество, в съответствие с посочената в член 103, параграф 2 процедура, Комисията приема списък на районите, които отговарят на критериите, с разбивка по програма. Този списък е валиден от 1 януари 2007 до 31 декември 2013 г.

3. За целите на междурегионалното сътрудничество, мрежите за сътрудничество и обмен на опит, цялата територия на Общността отговаря на критериите.

Член 8

Преходна подкрепа

1. Регионите от NUTS ниво 2, които биха отговаряли на критериите за цел „Сближаване“ по силата на член 5, параграф 1, ако прагът за допустимост беше останал 75 % от средния БВП на ЕС-15, но които са престанали да отговарят на критериите, тъй като номиналното им равнище на БВП на глава от населението ще превиши 75 % от средния БВП на ЕС-25, измерен и изчислен съгласно член 5, параграф 1, отговарят на преходна и специфична основа на изискванията за финансиране от структурните фондове по цел „Сближаване“.

2. Регионите от NUTS ниво 2, които са изцяло обхванати от цел 1 през 2006 г. съгласно член 3 от Регламент (ЕО) № 1260/1999, чийто БВП на глава от населението, измерен и изчислен съгласно член 5, параграф 1 ще превиши средния БВП на ЕС-25 отговарят на преходна и специфична основа на изискванията за финансиране от структурните фондове по цел „Регионална конкурентноспособност и заетост“.

Като се има предвид, че въз основа на преразгледаните цифри за периода от 1997 г. до 1999 г. Кипър би трябвало да е отговарял на критериите по цел 1 за периода 2004—2006 г., Кипър ще се възползва от 2007 до 2013 г. от преходното финансиране, приложимо за посочените в първата алинея региони.

3. Държавите-членки, които отговарят на изискванията за финансиране от Кохезионния фонд през 2006 г., които биха продължили да отговарят на критериите, ако прагът за допустимост е останал 90 % от средния БНД на ЕС-15, но които не отговарят вече на критериите, тъй като номиналният им БНД на глава от населението ще надхвърли 90 % от средния БНД на ЕС-25, измерен и изчислен съгласно член 5, параграф 2, отговарят на преходна и специфична основа на изискванията за финансиране от Кохезионния фонд по цел „Сближаване“.

4. Незабавно след влизането в сила на настоящия регламент, Комисията приема списък на регионите, които отговарят на критериите по параграфи 1 и 2 и на държавите-членки, които отговарят на критериите по параграф 3. Този списък е валиден от 1 януари 2007 г. до 31 декември 2013 г.

▼B

ГЛАВА IV

Принципи на помощта

Член 9

Допълване, съгласуваност, координация и съобразяване

1. Фондовете предоставят помощ, която допълва националните действия, включително действията на регионално и местно равнища, като ги интегрира в приоритетите на Общността.

2. Комисията и държавите-членки гарантират, че помощта от фондовете е съгласувана с дейностите, политиките и приоритетите на Общността и допълва други финансови инструменти на Общността. Тази съгласуваност и допълване се посочват по-специално в стратегическите насоки на Общността за сближаването в националната стратегическа референтна рамка и в оперативните програми.

3. Съфинансираната от фондовете помощ е насочена към приоритетите на Европейския съюз за насърчаване на конкурентноспособността и създаване на работни места, включително постигане на целите на Интегрираните насоки за растеж и работни места (от 2005 до 2008 г.), както е определено с Решение 2005/600/ЕО на Съвета от 12 юли 2005 г. ([1]). За тази цел в съответствие със съответните им отговорности Комисията и държавите-членки гарантират, че 60 % от разходите за цел „Сближаване“ и 75 % от разходите за цел „Регионална конкурентноспособност и заетост“ за всички държави-членки на Европейския съюз в състава му преди 1 май 2004 г. са определени за посочените по-горе приоритети. Тези цели въз основа на категориите разходи в приложение IV са приложими като средна величина за целия период на програмиране.

За да се гарантира, че са взети предвид специфични национални обстоятелства, включително приоритетите, определени в националната програма за реформа на всяка съответна държава-членка, Комисията и тази държава-членка могат да решат да допълнят по съответен начин списъка с категории в приложение IV.

Всяка съответна държава-членка допринася за тези цели.

По тяхна инициатива държавите-членки, които са се присъединили към Европейския съюз на или след 1 май 2004 г. могат да решат да прилагат тези разпоредби.

4. В съответствие със съответните им отговорности Комисията и държавите-членки осигуряват координацията между помощта от фондовете, ЕФРР, ЕСФ и интервенциите на ЕИБ и от другите съществуващи финансови инструменти.

5. Финансираните от фондовете операции са в съответствие с разпоредбите на Договора и на приетите в съответствие с него актове.

Член 10

Програмиране

Целите на фондовете се осъществяват в рамките на система за многогодишно програмиране, организирана на няколко етапа, включваща определяне на приоритетите, финансиране и система за управление и контрол.

([1]) ОВ L 205, 6.8.2005 г., стр. 21.

▼B

Член 11

Партньорство

1. Целите на фондовете се осъществяват в рамките на тясно сътрудничество (наричано по-нататък „партньорство“) между Комисията и всяка държава-членка. Всяка държава-членка организира при необходимост и в съответствие с действащите национални правила и практики партньорство с органите и организациите като:

а) компетентните местни, градски и други публични власти;

б) икономическите и социалните партньори;

в) всяка друга организация, която представлява гражданското общество, екологични партньори, неправителствени организации и организации, които са натоварени с насърчаване на равенството между жените и мъжете.

Всяка държава-членка определя най-представителните партньори на национално, регионално и местно ниво и в икономическата, социална, екологична или други сфери (наричани по-нататък „партньори“) в съответствие с националните правила и практики, като се отчита необходимостта от насърчаване на равенството между мъже и жени и устойчиво развитие чрез интегрирането на изисквания за опазване и подобряване на околната среда.

2. Партньорството се осъществява при пълно спазване на съответните институционални, правни и финансови правомощия на всяка категория партньор, както е определено в параграф 1.

Партньорството обхваща изготвянето, изпълнението, мониторинга и оценката на оперативните програми. Държавите-членки включват, когато е целесъобразно, всеки от съответните партньори и особено регионите на различните етапи от програмирането в срока, определен за всеки етап.

3. Всяка година Комисията провежда консултации с организациите, представляващи икономическите и социални партньори на европейско равнище относно помощта от фондовете.

Член 12

Териториално равнище на изпълнение

Отговорност за изпълнението на оперативните програми, посочени в член 32, носят държавите-членки на съответното териториално равнище в съответствие с институционалната система, специфична за всяка държава-членка. Отговорността се упражнява в съответствие с настоящия регламент.

Член 13

Пропорционална интервенция

1. Финансовите и административни ресурси, използвани от Комисията и държавите-членки при изпълнението на фондовете във връзка с:

а) избора на показатели, предвидени в член 37, параграф 1, буква в);

б) оценката съгласно членове 47 и 48;

в) общите принципи на системите за управление и контрол, посочени в член 58, букви д) и е);

г) изготвянето на докладите, посочени в член 67,

▼B

са пропорционални на общата сума на разходите, отделени за една оперативна програма.

2. Освен това в член 74 от настоящия регламент са предвидени специфични разпоредби, свързани с пропорционалността във връзка с проверките.

Член 14

Поделено управление

1. Бюджетът на Европейския съюз, отделен за фондовете, се изпълнява в рамките на поделено управление между държавите-членки и Комисията в съответствие с член 53, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета от 25 юни 2002 г. относно финансовия регламент, приложим към общия бюджет на Европейските общности [1] с изключение на техническата помощ, посочена в член 45 от настоящия регламент.

Принципът за правилно финансово управление се прилага в съответствие с член 48, параграф 2 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002.

2. Комисията поема отговорността си за изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз по следните начини:

а) Комисията проверява съществуването и правилното функциониране на системи за управление и контрол в държавите-членки в съответствие с описаните в членове 71, 72 и 73 процедури.

б) Комисията прекратява срока за плащане или спира част или всички плащания в съответствие с членове 91 и 92, ако националните системи за управление и контрол покажат недостатък и прилага всяка друга необходима финансова корекция в съответствие с описаните в членове 100 и 101 процедури.

в) Комисията проверява възстановяването на авансовите плащания и автоматично освобождава изпълнение на бюджетните ангажименти в съответствие с определените в член 82, параграф 2 и членове 93 до 97 процедури.

Член 15

Допълняемост

1. Приносите от структурните фондове не заместват публичните или приравнените на тях структурни разходи на държава-членка.

2. За регионите, обхванати от целта „Сближаване“, Комисията и държавите-членки определят нивото на публичните или приравнените към тях структурни разходи, което държавата-членка поддържа във всички съответни региони по време на периода на програмиране.

Нивото на разходите на държавите-членки е един от елементите, обхванати от решението на Комисията за националната стратегическа референтна рамка, посочена в член 28, параграф 3. Методологическият документ на Комисията, приет в съответствие с посочената в член 103, параграф 3 процедура, дава насоки.

3. Като общо правило нивото на разходите, посочено в параграф 2, е най-малко равно на размера на средните годишни разходи в реално изражение, достигнат през предходния период на програмиране.

[1] ОВ L 248, 16.9.2002 г., стр. 1.

▼B

Освен това, нивото на разходите се определя чрез позоваване на общите макроикономически условия, в които се прави финансирането и се вземат предвид някои специфични или извънредни икономически ситуации, като например приватизацията, както и извънредното ниво на публичните или други еквивалентни структурни разходи, направени от държавите-членки по време на предходния програмен период.

4. Комисията в сътрудничество с всяка държава-членка проверява средносрочно допълняемостта през 2011 г. за целта „Сближаване“. Като част от тази средносрочна проверка Комисията, като се консултира с държавата-членка, може да реши да промени изискваното ниво на структурните разходи, ако икономическото положение в съответната държава-членка се е променило съществено в сравнение със съществуващото към момента на определяне на нивото на публичните или приравнените към тях структурни разходи, посочени в параграф 2. Решението на Комисията, посочено в член 28, параграф 3 се изменя с цел да се отрази тази корекция.

Комисията в сътрудничество с всяка държава-членка извършва последваща проверка на 31 декември 2016 за целта „Сближаване“.

Държавата-членка предава на Комисията необходимата информация, за да може да се извърши проверката за спазване на предварително определеното ниво на публичните или приравнените към тях структурни разходи. Ако е необходимо следва да се използват методи за статистическа прогноза.

Комисията публикува резултатите за всяка държава-членка от проверката на допълняемостта, включително методологията и източниците на информация след приключване на всеки от трите етапа на проверката.

Член 16

Равенство между мъжете и жените и недискриминация

Държавите-членки и Комисията гарантират, че равенството между мъжете и жените и интегрирането на принципа за равенство на възможностите в тази област, се насърчава по време на различните етапи на прилагането на фондовете.

Държавите-членки и Комисията вземат съответните мерки за предотвратяването на всякаква дискриминация, основана на пол, раса или етнически произход, религия или убеждения, недъг, възраст или сексуална ориентация по време на различните етапи на прилагането на фондовете и особено по отношение на достъпа до тях. По-специално достъпът на хора с увреждания е един от критериите, който следва да се спазва при определянето на операциите, съфинансирани от фонда и които следва да се вземат предвид по време на различните етапи на прилагането.

Член 17

Устойчиво развитие

Целите на фондовете се осъществяват в рамките на устойчивото развитие и насърчаването от Общността на целта за опазване и подобряване на околната среда, както е предвидено в член 6 на Договора.

▼B

ГЛАВА V

Финансова рамка

Член 18

Глобални средства

1. Наличните средства за ангажименти от фондовете за периода от 2007 до 2013 г. са 308 041 000 000 EUR при цени от 2004 г. в съответствие с годишното разпределение, посочено в приложение I.

За целите на програмирането и последващо включване в общия бюджет на Европейския съюз, посочената в първа алинея сума се индексира с 2 % годишно.

Разпределението на бюджетните средства по цели, определени в член 3, параграф 2, се извършва по такъв начин, че да се постигне значителна концентрация в полза на регионите, обхванати от целта „Сближаване“.

2. Комисията извършва индикативни годишни разпределения по държава-членка в съответствие с критериите и методологията, определени в приложение II, без да се засягат предвидените в членове 23 и 24 разпоредби.

3. Посочените в параграфи от 13 до 30 на приложение II суми се включват в посочените в параграфи 19, 20 и 21 суми и трябва да бъдат определени в документите по програмирането.

Член 19

Средства за целта „Сближаване“

Общите средства за целта „Сближаване“ възлизат на 81,5 % от посочените в член 18, параграф 1 средства (или общо 251 163 134 221 еуро) и се разпределят между различните компоненти, както следва:

а) 70,5 % (или. общо 177 083 601 004 EUR) за финансирането, посочено в член 5, параграф 1, като се използват населението, отговарящо на изискванията, регионалния просперитет, националния просперитет и нивото на безработица като критерии за изчисляване на индикативното разпределение по държава-членка;

б) 4,99 % (или общо 12 521 289 405 EUR) за преходна и специфична подкрепа, посочена в член 8, параграф 1, като се използват населението, отговарящо на изискванията, регионалния просперитет, националния просперитет и нивото на безработица като критерии за изчисляване на индикативното разпределение по държава-членка;

в) 23,22 % (или общо 58 308 243 811 EUR) за финансирането, посочено в член 5, параграф 2, като се използват населението, отговарящо на изискванията, регионалния просперитет, националния просперитет и нивото на безработица като критерии за изчисляване на индикативното разпределение по държави-членки;

г) 1,29 % (или общо 3 250 000 000 EUR) за преходна и специфична подкрепа, посочена в член 8, параграф 3.

▼B

Член 20

Средства за цел „Регионална конкурентноспособност и заетост“

Общите средства за цел „Регионална конкурентноспособност“ и заетост възлизат на 15,95 % от посочените в член 18, параграф 1 средства (или общо 49 127 784 318 EUR) и се разпределят между различните компоненти, както следва:

а) 78,86 % (или общо 38 742 477 688 EUR) за финансирането, посочено в член 6, като се използват населението, отговарящо на изискванията, регионалния просперитет, националния просперитет и нивото на безработица като критерии за изчисляване на индикативното разпределение по държави-членки; и

б) 21,14 % (или общо 10 385 306 630 EUR) за преходна и специфична подкрепа, посочена в член 8, параграф 2, като се използват населението, отговарящо на изискванията, регионалния просперитет, националния просперитет и нивото на безработица като критерии за изчисляване на индикативното разпределение по държава-членка.

Член 21

Средства за целта „Европейско териториално сътрудничество“

1. Общите средства за цел „Европейско териториално сътрудничество“ възлизат на 2,52 % от посочените в член 18, параграф 1 средства (или общо 7 750 081 461 еуро) и, като се изключи посочената в параграф 22 от приложение II сума, се разпределят между различните компоненти, както следва:

а) 73,86 % (или общо 5 576 358 149 еуро) за финансиране на трансграничното сътрудничество, посочено в член 7, параграф 1, като се използва населението, отговарящо на изискванията, като критерий за изчисляване на индикативното разпределение по държави-членки;

б) 20,95 % (или общо 1 581 720 322 еуро) за финансиране на транснационалното сътрудничество, посочено в член 7, параграф 2, като се използва населението, отговарящо на изискванията, като критерий за изчисляване на индикативното разпределение по държави-членки;

в) 5,19 % (или общо 392 002 991 еуро) за финансиране на междурегионално сътрудничество, мрежи за сътрудничество и обмен на опит, посочени в член 7, параграф 3.

2. Приносът от ЕФРР за трансгранични и за морски басейни програми по инструмента за европейско съседство и партньорство и трансграничните програми по инструмента за предприсъединителна помощ съгласно Регламент (ЕО) № 1085/2006 е 813 966 000 еуро в резултат на индикациите на всяка от съответните държави-членки, които се приспадат от техните отпуснати суми по параграф 1, буква а). Тези приноси на ЕФРР не подлежат на преразпределяне между съответните държави-членки.

3. Приносът от ЕФРР за всяка трансгранична и за морски басейн програма по инструментите, посочени в параграф 2 се предоставя при условие че приносът от такива инструменти за всяка такава програма е най-малко равен на приноса от ЕФРР. Въпреки това, това равенство се отнася за максимум 465 690 000 еуро по инструмента за Европейско съседство и партньорство и за 243 782 000 по инструмента за предприсъединителна помощ.

4. Годишните предоставени бюджетни средства, съответстващи на посочения в параграф 2 принос от ЕФРР се включват в

▼B

съответните бюджетни линии на трансграничния компоненти на посочените в параграф 2 инструменти за бюджетната 2007 година.

5. През 2008 г. и през 2009 г. годишният принос от споменатия в параграф 2 ЕФРР, за който не е представена оперативна програма в Комисията до 30 юни най-късно по трансграничния и морски басейн компонент на посочените в параграф 2 инструменти, се предоставя на съответните държави-членки за финансиране по трансгранично сътрудничество по параграф 1, буква а), включително сътрудничество по външните граници.

Ако до 30 юни 2010 г. най-късно има все още оперативни програми по трансгранични и морски басейн компоненти на посочените в параграф 2 инструменти, които не са били представени на Комисията, целият принос от ЕФРР, споменат в параграф 2, за останалите години до 2013 г. се предоставят на съответната държава-членка за финансиране на трансгранично сътрудничество по параграф 1, буква а), включително сътрудничество по външните граници.

6. Ако след приемането от Комисията на споменатите в параграф 2 трангранични и за морски басейни програми, тези програми трябва да бъдат преустановени, тъй като

а) страната-партньор не е подписала финансовото споразумение до края на годината, следваща приемането на програмата; или

б) програмата не може да бъде изпълнена поради проблеми, възникнали във взаимоотношенията между страните участнички,

приносът от ЕФРР, споменат в параграф 2, съответстващ на все още неизвършените годишни вноски, се предоставя на съответните държави-членки по тяхна молба за финансирането на трангранич-ното сътрудничество по параграф 1, буква а), включително сътрудничество по външните граници.

Член 22

Непрехвърляемост на средствата

Предоставените бюджетни кредити на държава-членка по всяка от целите на фондовете и техните компоненти не са прехвърлими между тези компоненти.

Като изключение от алинея първа, всяка държава-членка по цел „Европейско териториално сътрудничество“ може да прехвърли до 15 % от отпуснатите финансови средства от един от компо-нентите, посочени в член 21, параграф 1, букви а) и б) на друг от тези компоненти.

Член 23

Средства за резерв за изпълнение

Три процента от посочените в член 19, букви а) и б) и член 20 средства могат да бъдат отпуснати в съответствие с член 50.

Член 24

Средства за техническа помощ

От посочените в член 18, параграф 1 средства 0,25 % се отделят за техническа помощ за Комисията съгласно член 45.

▼B

ДЯЛ II

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПОДХОД КЪМ СБЛИЖАВАНЕТО

ГЛАВА I

Стратегически насоки на Общността за сближаване

Член 25

Съдържание

Съветът определя на равнище на Общността кратки стратегически насоки за икономическото, социално и териториално сближаване, като се определя индикативната рамка на интервенция на фондовете, отчитайки другите съответни политики на Общността.

За всяка от целите на фондовете, тези насоки въвеждат по-специално приоритетите на Общността с оглед насърчаване на хармонизираното, балансирано и устойчиво развитие на Общността, посочено в член 3, параграф 1.

Тези насоки се определят, като се отчитат интегрираните насоки, включващи общи насоки на икономическата политика и насоки за заетостта, приети от Съвета в съответствие с определените в членове 99 и 128 на Договора процедури.

Член 26

Приемане и преразглеждане

Комисията предлага след тясно сътрудничество с държавите-членки, стратегически насоки на Общността за сближаване, посочени в член 25 от настоящия регламент. До 1 февруари 2007 г. се приемат стратегическите насоки на Общността в съответствие с посочената в член 161 от Договора процедура. Стратегическите насоки на Общността за сближаване се публикуват в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Стратегическите насоки на Общността за сближаване, след тясно сътрудничество с държавите-членки, може да подлежат на средносрочно преразглеждане в съответствие с предвидената в алинея първа процедура, ако е необходимо да се вземат под внимание съществени промени в приоритетите на Комисията.

Средносрочното преразглеждане на стратегическите насоки на Общността за сближаване не поражда задължение за държавите-членки да преразгледат нито оперативните програми, нито съответните им национални стратегически референтни рамки.

ГЛАВА II

Национална стратегическа референтна рамка

Член 27

Съдържание

1. Държавата-членка представя национална стратегическа референтна рамка, която гарантира, че помощта от фондовете е в съответствие със стратегическите насоки на Общността за сближаване, и която идентифицира връзката между приоритетите на Общността от една страна и националната ѝ програма за реформи от друга.

▼B

2. Всяка национална стратегическа референтна рамка представлява инструмент за справка за извършване на програмирането на фондовете.

3. Националната стратегическа референтна рамка се прилага за целта „Сближаване“ и целта „Регионална конкурентноспособност и заетост“. Тя може също така да се прилага, ако така реши държава-членка, за целта „Европейско териториално сътрудничество“, без да се засягат бъдещите избори на другите съответни държави-членки.

4. Националната стратегическа референтна рамка съдържа следните елементи:

а) анализ на различията, слабостите и потенциала на развитие, като се отчитат тенденциите в европейската и световна икономика;

б) избраната стратегия въз основа на този анализ, включително тематичните и териториални приоритети. Когато е целесъобразно, тези приоритети включват действия, свързани с устойчивото градско развитие, диверсификацията на икономиката в селските райони и на районите, зависещи от рибарство.

в) списъкът на оперативните програми за целите „Сближаване“ и „Регионална конкурентноспособност и заетост“.

г) описание на това, как разходите за цели „Сближаване“ и „Регионална конкурентноспособност и заетост“ ще допринесат за приоритетите на Европейския съюз за насърчаване на конкурентноспособността и на създаването на работни места, включително постигане на целите на интегрираните насоки за растеж и работни места (от 2005 до 2008 г.), посочени в член 9, параграф 3.

д) индикативно годишно предоставяне на средства от всеки фонд по програма;

е) за регионите по цел „Сближаване“ само:

i) предвиденото действие за засилване на административната ефективност на държавата-членка;

ii) размерът на общите отпуснати бюджетни средства по ЕФРР и ЕФР;

iii) необходимата информация за предварителна проверка на спазването на принципа на допълняемост, посочен в член 15;

ж) за държавите-членки, отговарящи на изисквания за финансиране от Кохезионния фонд по член 5, параграф 2 и член 8, параграф 3, информация за механизмите за осигуряване на координация между самите оперативни програми и между тях и ЕФРР, ЕФР и, ако е необходимо, интервенциите на ЕИБ и на другите съществуващи финансови инструменти.

5. Освен това, националната стратегическа референтна рамка може да съдържа, при необходимост, следните елементи:

а) процедура за координиране на политиката на Общността за сближаване и съответните национални секторни и регионални политики на съответната държава-членка;

б) за държави-членки, освен посочените в параграф 4, буква ж), информация за механизмите за осигуряване на координацията между самите оперативни програми и между тях и интервенциите на ЕИБ и на другите съществуващи финансови инструменти.

6. Съдържащата се в националната стратегическа референтна рамка информация взема под внимание специфичните институционални правила на всяка държава-членка.

▼B

Член 28

Изготвяне и приемане

1. Националната стратегическа референтна рамка се изготвя от държавата-членка след консултации със съответните посочени в член 11 партньори, в съответствие с процедурата, която тя счита за най-подходяща и с институционалната си структура. Тя обхваща периода от 1 януари 2007 г. до 31 декември 2013 г.

Държавата-членка изготвя националната стратегическа референтна рамка в диалог с Комисията с оглед осигуряване на общ подход.

2. Всяка държава-членка предава националната стратегическа референтна рамка на Комисията в срок от пет месеца след приемането на стратегическите насоки на Общността за сближаване. Комисията взема под внимание националната стратегия и приоритетните теми, избрани за помощ от фондовете и прави такива коментари, каквито счете за подходящи в срок от три месеца от датата на получаване на рамката.

Държавата-членка може да представи едновременно националната стратегическа референтна рамка и посочените в член 32 оперативни програми.

3. Преди или едновременно с приемането на посочените в член 32, параграф 5 оперативни програми Комисията след консултации с държавата-членка взема решение, отнасящо се до:

а) списъка на посочените в член 27, параграф 4, буква д) оперативни програми; и

б) индикативната годишна сума, която ще се отпусне от всеки фонд по програма, както е посочена в член 27, параграф 4, буква д); и

в) само за цел „Сближаване“, нивото на разходите, гарантиращо спазването на принципа на допълняемост, посочен в член 15 и предвиденото действие за засилване на административната ефективност, както е посочено в член 27, параграф 4, буква е), i).

ГЛАВА III

Стратегическо проследяване

Член 29

Стратегически доклади на държавите-членки

1. За първи път през 2007 г. всяка държава-членка включва в годишния си доклад за изпълнението на националната си програма за реформи кратък раздел относно приноса на оперативните програми, съфинансирани от фондовете за изпълнение на националната програма за реформи.

2. Най-късно до края на 2009 г. и на 2012 г. държавите-членки предоставят кратък доклад, съдържащ информация за приноса на програмите, съфинансирани от фондовете:

а) за постигане на целите на политиката на сближаване, както са набелязани в Договора;

б) за изпълнение на задачите на фондовете, както са определени в настоящия регламент;

в) за изпълнение на приоритетите, подробно описани в стратегическите насоки на Общността за сближаване, посочени в член 25 и уточнени в приоритетите, набелязани в от националната стратегическа референтна рамка, предвидена в член 27; и

▼B

г) за постигане на целта за насърчаване на конкурентноспособността и създаването на работни места и за работата за изпълнение на целите на интегрираните насоки за растеж и работни места (от 2005 до 2008 г.), както е посочена в член 9, параграф 3.

3. Всяка държава-членка определя съдържанието на посочените в параграф 2 доклади с цел да се определи:

а) социално-икономическата ситуация и тенденциите;

б) постиженията, предизвикателствата и бъдещите перспективи във връзка с изпълнението на договорената стратегия; и

в) примери на добра практика.

4. Позоваванията на националната програма за реформи в този член се отнасят до Интегрираните насоки за растеж и работни места (от 2005 до 2008 г.) и се прилага за всички еквивалентни насоки, определени от Европейския съвет.

Член 30

Стратегически доклад от Комисията и дебат за политиката на сближаване

1. За първи път през 2008 г. и след това всяка година Комисията включва в Годишния си доклад за напредъка, предназначен за Европейския съвет през пролетта, раздел, в който се обобщават докладите на държавите-членки, посочени в член 29, параграф 1, по-специално напредък за постигането на приоритетите на Европейския съюз за насърчаване на конкурентноспособността и създаването на работни места, включително и за постигане на целите на интегрираните насоки за растеж и работни места (от 2005 до 2008 г.), както е предвидено в член 9, параграф 3.

2. През 2010 г. и 2013 г. и най-късно до 1 април Комисията изготвя стратегически доклад, който обобщава докладите на държавите-членки, посочени в член 29, параграф 2. При необходимост, този доклад се включва като самостоятелен раздел в доклада, посочен в член 159 от Договора.

3. Съветът разглежда посочения в параграф 2 стратегически доклад възможно най-бързо след публикуването му. Той го предава на Европейския парламент, на Европейския икономически и социален комитет и на Комитета на регионите, като тези институции се приканват да организират дебат по него.

Член 31

Доклад за сближаването

1. Посоченият в член 159 от Договора доклад на Комисията включва по-специално:

а) равносметка на отбелязания напредък за осъществяването на икономическото и социално сближаване, включително социално-икономическата ситуация и развитието на регионите, както и интегрирането на приоритетите на Общността;

б) равносметка на ролята на фондовете, ЕИБ и други финансови инструменти, както и ефекта на други общностни и национални политики върху отбелязания напредък.

2. Докладът съдържа също така, ако е необходимо:

а) всички предложения за мерки и политики на Общността, които следва да бъдат приети, за да се засили икономическото и социално сближаване;

▼B

б) всички предложения за адаптиране на стратегическите насоки на Общността за сближаване, които са необходими с цел да се отрази развитието на общностната политика.

ДЯЛ III

ПРОГРАМИРАНЕ

ГЛАВА I

Общи разпоредби за структурните фондове и кохезионния фонд

Член 32

Подготовка и одобрение на оперативните програми

1. Дейностите на фондовете в държавите-членки са под формата на оперативни програми в рамките на националната стратегическа референтна рамка. Всяка оперативна програма обхваща период между 1 януари 2007 г. и 31 декември 2013 г. Една оперативна програма се отнася само до една от трите посочени в член 3 цели, освен ако друго не е договорено между Комисията и държавата-членка.

2. Всяка оперативна програма се изготвя от държавата-членка или всеки орган, определен от държавата-членка в сътрудничество с посочените в член 11 партньори.

3. Държавата-членка представя предложение от държавата-членка за оперативна програма на Комисията, в което се съдържат всички компоненти, посочени в член 37, възможно най-скоро, но не по-късно от пет месеца след приемането на стратегическите насоки на Общността за сближаването, предвидено в член 26.

4. Комисията оценява предложената оперативна програма, за да определи дали тя допринася за целите и приоритетите на националната стратегическа референтна рамка и за стратегическите насоки на Общността за сближаване. Когато Комисията в срок от два месеца след получаването на оперативната програма счете, че дадена оперативна програма не допринася за постигането на целите на националната стратегическа референтна рамка и на стратегическите насоки на Общността за сближаване, тя може да прикани държавата-членка да предостави цялата необходима допълнителна информация и, ако е необходимо, да преразгледа съответно предложената програма.

5. Комисията приема всяка оперативна програма във възможно най-кратък срок, но не по-късно от четири месеца след официалното ѝ предаване от държавата-членка и не преди 1 януари 2007 г.

Член 33

Преразглеждане на оперативните програми

1. По инициатива на държавата-членка или на Комисията със съгласието на съответната държава-членка, оперативните програми могат да бъдат преразгледани и, ако е необходимо, останалата част от програмата да бъде ревизирана, в един или повече от следните случаи:

а) в резултат на значителни социално-икономически промени;

▼B

б) за да се отчете в по-голяма или различна степен големите промени в приоритетите на Общността или в националните или регионални приоритети;

в) в светлината на посочената в член 48, параграф 3 оценка; или

г) в резултат на трудности, срещани в изпълнението.

Оперативните програми се преразглеждат, ако е необходимо, след разпределение на посочените в членове 50 и 51 резерви.

2. Комисията се произнася по молба за преразглеждане на оперативни програми във възможно най-кратък срок, но не по-късно от три месеца след представянето ѝ от държавата-членка.

3. Преразглеждането на оперативните програми не изисква преразглеждане на решението на Комисията, посочено в член 28, параграф 3.

Член 34

Специфичен характер на фондовете

1. Оперативните програми се финансират само от един фонд, освен ако друго не е предвидено в параграф 3.

2. Без да се засягат изключенията, предвидени в специалните регламенти за фондовете, ЕФРР и ЕСФ могат да финансират, по допълващ начин и при спазване на границата от 10 % на финансирането от Общността за пряка приоритетна ос на оперативна програма, действия попадащи в обхвата на помощта от другия фонд, при условие че тези действия са необходими за доброто изпълнение на операцията и са пряко свързани с нея.

3. В държавите-членки, които получават подкрепа от Кохезионния фонд, ЕФРР и Кохезионния фонд заедно предоставят помощ за оперативни програми в областта на транспортната инфраструктура и околната среда, включително големи проекти.

Член 35

Географски обхват

1. Оперативните програми, представени по цел „Сближаване“ се изготвят на съответното географско ниво и най-малко на NUTS ниво 2.

Оперативните програми, представени по цел „Сближаване“, с принос от Кохезионния фонд се изготвят на национално равнище.

2. Оперативните програми, представени по цел „Регионална конкурентноспособност и заетост“ се изготвят на NUTS ниво 1 и NUTS ниво 2 в съответствие с институционалната система на всяка държава-членка, за регионите, които се ползват от финансирането от ЕФРР, освен ако друго не е договорено между Комисията и държавата-членка. Те се изготвят от държавата-членка на съответното ниво, ако се финансират от ЕСФ.

3. Оперативните програми, представени по цел „Европейско териториално сътрудничество“ за трансгранично сътрудничество се изготвят, като общо правило, за всяка граница или група граници, подходящо групирани на NUTS ниво 3, включително анклавите. Оперативните програми, представени по цел „Европейско териториално сътрудничество“ за транснационално сътрудничество, се изготвят на нивото на всяка област за транснационално сътрудничество. Програмите за междурегионално сътрудничество и обмен на опит се отнасят до цялата територия на Общността.

▼B

Член 36

Участие на Европейската инвестиционна банка и на Европейския инвестиционен фонд

1. ЕИБ и ЕИФ могат да участват в съответствие с условията, определени в техните устави, в програмирането на помощта от фондовете.

2. ЕИБ и ЕИФ могат по молба на държави-членки да участват в изготвянето на национални стратегически референтни рамки и на оперативни програми, както и в дейностите, отнасящи се до подготовката на проекти, по-специално големи проекти, правилата за финансиране и публично-частни партньорства. Държавата-членка със съгласието на ЕИБ и ЕИФ може да концентрира заемите, предоставени за един или повече приоритети на оперативна програма, по-специално в сферите на иновациите и икономиката на знанието, човешкия капитал, околната среда и основните инфраструктурни проекти.

3. Комисията може да се консултира с ЕИБ и ЕИФ преди да приеме посоченото в член 28, параграф 3 решение и оперативната програма. Консултациите се отнасят по-специално за оперативните програми, съдържащи индикативен списък на големите проекти или програми, които, поради тяхното естество, са подходящи за мобилизиране на заеми или други видове финансиране от пазара.

4. Комисията може, ако счита това за целесъобразно за оценката на големи проекти, да помоли ЕИБ да разгледа техническото качество и икономическата и финансова жизнеспособност на съответните проекти, по-специално по отношение на инструментите на финансовия инженеринг, които следва да се прилагат или да бъдат разработени.

5. Комисията, като прилага разпоредбите на настоящия член, може да предостави субсидия на ЕИБ и ЕИФ.

ГЛАВА II

Съдържание на програмирането

Раздел 1

Оперативни програми

Член 37

Оперативни програми за цели „Сближаване“ и „Регионална конкурентоспособност и заетост“

1. Оперативните програми, отнасящи се до цели „Сближаване“ и „Регионална конкурентноспособност и заетост“ съдържат:

а) анализ на ситуацията на областта или сектора, отговарящи на условията за финансиране, по отношение на силните и слабите страни, както и избраната стратегия в отговор на това;

б) обосновка на избраните приоритети, като се отчитат стратегическите насоки на Общността за сближаване, националната стратегическа референтна рамка, както и резултатите от предварителната оценка, предвидена в член 48;

в) информация за приоритетните оси и техните специфични цели. Тези цели се измерват количествено, като се използва ограничен брой показатели за изпълнението и резултатите и се има предвид принципа на пропорционалността. Показателите правят възможно измерването на напредъка спрямо първоначалната ситуация и постигането на целите на приоритетната ос;

▼B

г) за информация, индикативно разпределение по категория от програмираното използване на приноса от фондовете за оперативната програма в съответствие с реда и условията за прилагане на настоящия регламент, приети от Комисията в съответствие с предвидената в член 103, параграф 3 процедура;

д) планът за финансиране съдържа две таблици:

i) таблица, в която се съдържа в съответствие с членове 52, 53 и 54 разбивка за всяка година на сумата от общите целеви суми, предвидени за приноса на всеки фонд. Планът за финансиране показва поотделно в общата сума на годишния принос от структурните фондове, целевите суми, предвидени за региони, получаващи преходна подкрепа. Общият принос от фондовете, предвиден за всяка година, е съвместим с приложимата финансова рамка, отчитайки постепенното намаляване, предвидено в параграф 6 от приложение II.

ii) таблица, която конкретизира за целия период на програмиране за оперативната програма и за всяка приоритетна ос, размера на общите целеви суми на участието на Общността и на националното участие на съответната държава-членка и размера на приноса на фондовете. Когато в съответствие с член 53, националния контрагент се изгражда от публични и частни разходи, таблицата предоставя индикативна разбивка между публичния и частния сектор. Когато в съответствие с член 53, националното участие на съответната държава-членка се състои от публични разходи, в таблицата се посочва размерът на националния публичен принос. В нея се посочва за информация приносът на ЕИБ и на други съществуващи финансови инструменти.

е) информация за допълняемостта с мерките, финансирани от ЕФРР и с тези, финансирани от ЕФР, когато това е целесъобразно.

ж) разпоредбите за изпълнение на оперативните програми, включително:

i) определяне от държавите-членки на всички стопански субекти, посочени в член 59 или, ако държавата-членка упражни правото си на избор, предвидено в член 74, определяне на други институции и процедури в съответствие с определените в член 74 правила;

ii) описание на системите за мониторинг и оценка;

iii) информация за компетентната институция за получаване на плащанията, извършвани от Комисията и институцията или институциите, които отговарят за извършване на плащанията на бенефициерите;

iv) определяне на процедурите за мобилизиране и циркулиране на финансовите потоци, с цел да се гарантира тяхната прозрачност;

v) елементите, които имат за цел да се осигури публичността и информацията за оперативните програми, посочени в член 69;

vi) описание на процедурите, съгласувани между Комисията и държавата-членка за обмена на компютъризирани данни с цел да се отговори на изискванията за плащане, мониторинг и оценка, определени в настоящия регламент;

з) примерен списък на големите проекти по смисъла на член 39, които се очаква да бъдат представени в рамките на периода на програмиране за одобрение от Комисията.

▼B

2. Оперативните програми, които се финансират съвместно от ЕФРР и Кохезионния фонд по отношение на транспорта и околната среда, съдържат приоритетна ос, специфична за всеки фонд и специфичен ангажимент на фонда.

3. Без да се засяга втора алинея на член 5 на Регламент (ЕО) № 1080/2006 всяка оперативна програма по цел „Регионална конкурентноспособност и заетост“ съдържа обосновка на тематичната, географска и финансова концентрация за приоритетите, както е предвидено съответно в член 5 от споменатия регламент и в член 4 от Регламент (ЕО) № 1081/2006.

4. Оперативните програми, финансирани от ЕФРР съдържат освен за целите „Сближаване“ и „Регионална конкурентноспособност и заетост“:

а) информация за подхода за устойчиво градско развитие, ако е необходимо;

б) специфични приоритетни оси за мерките, финансирани по допълнително отпуснатите средства, посочени в параграф 20 от приложение II в оперативните програми, предоставящи помощ в най-отдалечените региони;

5. Оперативните програми, за които са отпуснати една или повече допълнителни финансови средства, посочени в допълнителните разпоредби на приложение II съдържат информация за процедурите, предвидени за отпускане на тези специфични средства и за осигуряване на мониторинга им.

6. По инициатива на държавата-членка оперативните програми, финансирани от ЕФРР могат също да съдържат за целите „Сближаване“ и „Регионална конкурентноспособност и заетост“:

а) списъка на градовете, избрани за решаване на въпроси, свързани с градската среда, и процедурите за делегиране на част от предоставените правомощия на градските власти, евентуално чрез глобална субсидия;

б) действия за междурегионално сътрудничество с поне един регионален или местен орган на друга държава-членка.

7. По инициатива на съответната държава-членка оперативните програми, финансирани от ЕСФ, могат също да съдържат за целите „Сближаване“ и „Регионална конкурентноспособност и заетост“ хоризонтален подход или специфична приоритетна ос за междурегионални или транснационални действия, които включват националните, регионалните или местни органи на поне още една друга държава-членка.

Член 38

Оперативни програми за цел „Европейско териториално сътрудничество“

В Регламент (ЕО) № 1080/2006 са установени специални условия по отношение на оперативните програми по цел „Европейско териториално сътрудничество“.

▼B

Раздел 2

Големи проекти

Член 39

Съдържание

Като част от оперативна програма ЕФРР и Кохезионният фонд могат да финансират разходите, свързани с операция, съдържаща серия от строителни работи, дейности или услуги, предназначена сама по себе си да изпълни неделима задача от точно икономическо или техническо естество, която ясно е набелязала цели и чиято обща стойност надхвърля 25 милиона еуро за околна среда и 50 милиона еуро за другите области (наричани по-долу „големи проекти“).

Член 40

Информация, предоставена на Комисията

Държавата-членка или управителният орган предоставя на Комисията следната информация за големите проекти:

а) информация за институцията, която ще отговаря за изпълнението;

б) информация за характера на инвестициите и описание на тези инвестиции, финансовият им обем и местоположение;

в) резултатите от технико-икономическото проучване;

г) график за изпълнение на проекта и, когато се очаква периодът на изпълнение на съответната операция да е по-дълъг от периода на програмиране, фазите, за които се иска съфинансиране от Общността по време на периода на програмиране 2007 до 2013 г.

д) анализ на разходите и ползите, включващ оценка на риска и предвидимо въздействие върху съответния сектор и върху социално-икономическото положение на държавата-членка и/или на региона и, когато е възможно и когато е целесъобразно, на други региони на Общността;

е) анализ на въздействието върху околната среда;

ж) обосновка на публичния принос;

з) планът за финансиране, който показва общият размер на планираните финансови средства и планирания принос от фондовете, ЕИБ, ЕИФ и всички други източници на Общността за финансиране, включително индикативният годишен план на финансовия принос на ЕФРР или сближаване за големите проекти.

Комисията предоставя индикативни насоки относно методологията, която следва да се използва при извършването на анализа на разходите и ползите в буква д) по-горе в съответствие с предвидената в член 103, параграф 2 процедура.

Член 41

Решение на Комисията

1. Комисията оценява големия проект, като се консултира, ако е необходимо, с външни експерти, включително ЕИБ, въз основа на информацията, посочена в член 40, неговата съгласуваност с приоритетите на оперативната програма, приноса му за постигане на

▼B

целите на тези приоритети и съгласуваността му с другите политики на Общността.

2. Комисията приема решение във възможно най-кратък срок, но не по-късно от три месеца след представянето от държавата-членка или от управителния орган на голям проект при условие че представянето е в съответствие с член 40. Решението определя физическия обект, базата, върху която се прилага процентът на съфинансиране за приоритетната ос и годишният план на финансовия принос от ЕФРР или Кохезионния фонд.

3. Когато Комисията откаже финансовия принос от фондовете за голям проект, тя уведомява държавата-членка за мотивите си в срока и при условията, посочени в параграф 2.

Раздел 3

Глобални субсидии

Член 42

Общи разпоредби

1. Държавата-членка или органът за управление може да повери управлението и изпълнението на част от оперативната програма на едно или повече междинни звена, посочени от държавата-членка или управителния орган, включително местни власти, институции за регионално развитие или неправителствени организации в съответствие с разпоредбите на споразумение, сключено между държавата-членка или управителния орган и тази институция.

Това делегиране не засяга финансовата отговорност на управителния орган и на държавите-членки.

2. Междинната институция, която отговаря за управлението на глобалната субсидия представя гаранции за платежоспособността си и компетенциите си в съответната област, както и в административното и финансово управление. Като общо правило, тя е установена или представлявана в региона или регионите, обхванати от оперативната програма към момента на определянето ѝ.

Член 43

Правила за изпълнение

Посоченото в първа алинея на член 42, параграф 1 уточнява поспециално:

а) видовете операции, които трябва да бъдат обхванати от глобалната субсидия;

б) критериите за избор на бенефициери;

в) процентите на помощта от фондовете и правилата, регулиращи тази помощ, включително използването на натрупаните лихви;

г) условията за мониторинг, оценка и осигуряването на финансов контрол на посочената в член 59, параграф 1 глобална субсидия спрямо управителния орган, включително условията за възстановяване на неправомерно изплатените суми и представяне на сметките;

д) когато е приложимо, използването на финансова гаранция или еквивалентно средство, освен ако държавата-членка или управителният орган предостави такава гаранция съгласно институционалната структура на всяка държава-членка.

▼B

Раздел 4

Финансов инженеринг

Член 44

Инструменти на финансовия инженеринг

В рамките на оперативна програма, ЕФРР и Кохезионният фонд могат да финансират разходите, свързани с операция, съдържаща приноси за подкрепа на инструменти, свързани с финансовия инженеринг за предприятия, главно малки и средни, като фондове за рисков капитал, гаранции и заеми и фондовете за устойчиво градско развитие, т.е. фондове, които инвестират в публично-частни партньорства и други проекти, включени в интегрирания план за устойчиво градско развитие.

Когато тези операции се организират чрез фондове с участие т.е. фондове, учредени с цел да се инвестира в няколко фонда с рисков капитал, гаранции и заеми и фондове за устойчиво градско развитие, държавата-членка или управителният орган ги изпълнява чрез една или повече от следните форми:

а) възлагане на обществена поръчка в съответствие с приложимия закон за обществените поръчки;

б) в други случаи, когато споразумението не е обществена поръчка за предоставяне на услуги по смисъла на закона за обществените поръчки, предоставянето на субсидия, определена за тази цел като пряк финансов принос чрез дарение:

   i) на ЕИБ или на ЕИФ; или

   ii) на финансова институция без да се отправя покана за представяне на предложения, ако това е съгласно национален закон, съвместим с Договора.

Правилата за прилагане на настоящия член се приемат от Комисията в съответствие с посочената в член 103, параграф 3 процедура.

Раздел 5

Техническа помощ

Член 45

Техническа помощ по инициатива на Комисията

1. По инициатива и/или от името на Комисията при спазване на тавана от 0,25 % от съответните им годишни предоставени средства, фондовете могат да финансират мерките за подготовка, мониторинг, административна и техническа подкрепа, оценка, одит и контрол, необходими за прилагането на регламента.

Тези мерки включват, по-специално:

а) помощ за изготвяне и оценка на проекти, включително с ЕИБ и чрез субсидия или други форми на сътрудничество, както е целесъобразно;

б) проучвания, свързани с изготвянето на стратегическите насоки на Общността за сближаване, доклада на Комисията за политиката на сближаване и тригодишния доклад за сближаване;

в) оценка, експертни доклади, статистика и проучвания, включително такива от общ характер, свързани с функционирането на фондовете, които може да се осъществяват, когато е целесъ-

▼B

образно от ЕИБ или ЕИФ чрез субсидия или други форми на сътрудничество;

г) мерки, насочени съм партньорите, бенефициерите на помощта от фондовете и широката общественост, включително информационни действия;

д) мерки за разпространение на информация, включване в мрежа, повишаване информираността, насърчаване на сътрудничеството и обмена на опит в цялата Общност;

е) внедряване, експлоатация и свързаност на компютъризирани системи за управление, мониторинг, инспекция и оценка.

ж) усъвършенстване на методите за оценка и обмена на информация, отнасяща се до практики в тази област.

2. Комисията приема решение относно видовете действия, изброени в параграф 1 от настоящия член в съответствие с посочената в член 103, параграф 2 процедура, когато е предвиден принос от ЕФРР или от Кохезионния фонд.

3. Комисията приема решение относно видовете действия, изброени в параграф 1 от настоящия член след консултации с посочения в член 104 комитет, в съответствие с предвидената в член 103, параграф 2 процедура, когато е предвиден принос от ЕСФ.

Член 46

Техническа помощ на държавите-членки

1. По инициатива на държавата-членка фондовете могат да финансират дейности за изготвянето, управлението, мониторинга, оценката, информация и контрола на оперативните програми, заедно с дейностите за засилване на административния капацитет за прилагане на фондовете в следните граници:

а) 4 % от общия размер, отпуснат за целите „Сближаване“ и „Регионална конкурентноспособност и заетост“;

б) 6 % от общия размер, отпуснат за цел „Европейско териториално сътрудничество“;

2. За всяка от трите цели се предприемат по принцип действия за техническа помощ в границите, определени в параграф 1, в рамките на всяка оперативна програма. Въпреки това, тези действия могат да бъдат предприети като допълнение частично и при спазване на общите граници за техническа помощ, определени в параграф 1 под формата на специфична програма.

3. Ако държавата-членка реши да осъществи действия за техническа помощ в рамките на всяка оперативна програма, делът от общия размер на разходите за техническа помощ за всяка оперативна програма не превишава определените в параграф 1 граници.

В този случай, когато действията за техническа помощ са също предприети под формата на специфична оперативна програма, общият размер на разходите за техническа помощ в такава специфична програма няма да доведат общият дял на отпуснатите за техническа помощ фондове да превиши определените в параграф 1 граници.

▼B

ДЯЛ IV

ЕФЕКТИВНОСТ

ГЛАВА I

Оценка

Член 47

Общи разпоредби

1. Оценките имат за цел да подобрят качеството, ефективността и съгласуваността на помощта от фондовете, както и стратегията и изпълнението на оперативните програми по отношение на специфичните структурни проблеми, засягащи държавите-членки и съответните региони, като се отчита целта за устойчиво развитие и съответното законодателство на Общността относно въздействието върху околната среда и стратегическата екологична оценка.

2. Оценките могат да бъдат от стратегически характер, за да се разгледа развитието на програма или група програми спрямо приоритети на Общността или национални приоритети или от оперативен характер, за да се подкрепя мониторинга на оперативна програма. Оценките се извършват преди, по време и след периода на програмиране.

3. Оценките се извършат под отговорността на държавата-членка или на Комисията, според случая в съответствие с принципа на пропорционалност, установен в член 13.

Оценките се извършват от експерти или институции, вътрешни или външни, функционално независими от посочените в член 59, букви б) и в). Резултатите се публикуват съгласно приложимите правила за достъп до документи.

4. Оценките се финансират от бюджета за техническа помощ.

5. Комисията предоставя индикативни насоки за методите за оценка, включително стандартите за качество в съответствие с предвидената в член 103, параграф 2 процедура.

Член 48

Отговорност на държавите-членки

1. Държавите-членки осигуряват средства, необходими за извършване на оценките, организират производството и събирането на необходимите данни и използването на различни видове информация, предоставена от системата за мониторинг.

Те могат също така да изготвят, когато е необходимо, съгласно целта за сближаване, в съответствие с принципа за пропорционалност, определен в член 13, план за оценка, представящ индикативните дейности за оценка, които държавата-членка възнамерява да извърши на различните фази на изпълнението.

2. Държавите-членки извършват предварителна оценка поотделно на всяка оперативна програма по цел „Сближаване“. В надлежно обосновани случаи, като има предвид принципа на пропорционалност, посочен в член 13, и както е договорено между Комисията и държавата-членка, държавите-членки може да извършат една единствена предварителна оценка, която обхваща повече от една оперативна програма.

За цел „Регионална конкурентноспособност и заетост“ държавите-членки извършват или предварителна оценка, която обхваща всички оперативни програми или оценка за всеки фонд или

▼B

оценка за всеки приоритет или оценка за всяка оперативна програма.

За цел „Европейско териториално сътрудничество“, държавите-членки извършват съвместно предварителна оценка, която обхваща или всяка оперативна програма или няколко оперативни програми.

Предварителна оценка се извършва под отговорността на органа, който отговаря за изготвянето на документите за програмирането.

Предварителните оценки имат за цел да се оптимизира отпускането на бюджетни кредити по оперативни програми и да се подобри качеството на програмиране. Те идентифицират и оценяват различията, пропуските и потенциала за развитие, целите за постигане, очакваните резултати, количествено измерените цели, съгласуваността, ако е необходимо на предложената стратегия за региона, добавената стойност на Общността, степента, в която са били отчетени приоритетите на Общността, извлечените от предходни програмирания поуки и качеството на процедурите за изпълнение, мониторинг, оценка и финансово управление.

3. По време на периода на програмиране, държавите-членки извършват оценки, свързани с мониторинга на оперативни програми по-специално, когато мониторингът показа значително отклонение от първоначално набелязаните цели или когато предложенията са направени за преразглеждане на оперативни програми съгласно член 33. Резултатите се изпращат на мониторинговия комитет за оперативната програма и на Комисията.

Член 49

Отговорност на Комисията

1. Комисията може да извършва стратегически оценки.

2. Комисията може да извършва по своя инициатива и в партньорство със съответната държава-членка оценки, свързани с мониторинга на оперативни програми, когато мониторингът показва значително отклонение от първоначално набелязаните цели. Резултатите се изпращат на мониторинговия комитет за оперативната програма.

3. Комисията извършва последваща оценка за всяка цел в тясно сътрудничество с държавата-членка и управителните органи.

Последващата оценка обхваща всички оперативни програми по всяка цел и разглежда в каква степен са използвани средствата, ефективността и ефикасността на програмирането на фондовете, както и социално-икономическото въздействие.

Тя се извършва за всяка от целите и има за цел да се направят изводи за политиката относно икономическото и социално сближаване.

Тя определя факторите, които допринасят за успеха или неуспеха на изпълнението на оперативните програми и идентифицира добрите практики.

Последващата оценка приключва на 31 декември 2015 г.

▼B

ГЛАВА II

Резерви

Член 50

Национален резерв за изпълнение

1. По собствена инициатива държава-членка може да реши да създаде национален резерв за изпълнение за цел „Сближаване“ и/или за цел „Регионална конкурентноспособност и заетост“ в размер на 3 % от общата отпусната сума за всяка цел.

2. Когато държава-членка е решила да създаде такъв фонд, тя оценява за всяка от целите не по-късно от 30 юни 2011 г. изпълнението на оперативните си програми.

3. Не по-късно от 31 декември 2011 г. въз основа на предложения от и в тясно сътрудничество с всяка съответна държава-членка, Комисията заделя национален резерв за изпълнение.

Член 51

Национален резерв за непредвидени разходи

По собствена инициатива държава-членка може да задели сума в размер на 1 % от годишния принос на структурните фондове за цел „Сближаване“ и 3 % от годишния принос на структурните фондове за цел „Регионална конкурентноспособност и заетост“ с цел да се покрият непредвидени местни или секторни кризи, свързани с икономическо и социално преструктуриране или с последиците от отварянето на търговията.

Държавата-членка може да предостави резерва, предназначен за всяка цел, на национална специфична програма или в рамките на оперативни програми.

ДЯЛ V

ФИНАНСОВ ПРИНОС ОТ ФОНДОВЕТЕ

ГЛАВА I

Принос от фондовете

Член 52

Модулация на размерите на приноса

Приносът от фондовете може да бъде модулиран в зависимост от следните критерии:

а) сериозността на конкретните проблеми, по-специално от икономически, социален или териториален характер;

б) значението на всяка приоритетна ос за приоритетите на Общността, определени в стратегическите насоки на Общността за сближаване, както и за националните и регионални приоритети;

в) опазване и подобряване на околната среда, главно чрез прилагането на принципа на предпазните мерки, принципа на превантивните действия и принципа „замърсителят плаща“;

г) размерът на мобилизиране на частни средства, по-специално по силата на публично-частни партньорства в съответната област;

▼B

д) включването на междурегионално сътрудничество, посочено в член 37, параграф 6, буква б) по цели „Сближаване“ и „Регионална конкурентноспособност и заетост“;

е) по цел „Регионална конкурентноспособност и заетост“, обхватът на районите с географски или природни неблагоприятни условия, определени както следва:

i) държави-членки острови с право на финансиране по Кохезионния фонд и други острови, с изключение на тези, в които се намира столицата на държава-членка или които имат постоянна връзка с континента;

ii) планински райони, както са определени в националното законодателство на държавата-членка;

iii) слабо (по-малко от 50 жители на квадратен километър) и много-слабо (по-малко от 8 жители на квадратен километър) населени райони;

iv) райони, които са били външни граници на Общността на 30 април 2004 г. и които са престанали да бъдат такива след тази дата.

Член 53

Принос от фондовете

1. Приносът от фондовете, на равнище на оперативната програма се изчислява спрямо:

а) или общите допустими разходи включително публичните и частните разходи;

б) или публичните допустими разходи.

2. Приносът от фондовете на нивото на оперативните програми по цели „Сближаване“ и „Регионална конкурентноспособност и заетост“ подлежи на определените в приложение III тавани.

3. За оперативни програми по цел „Европейско териториално сътрудничество“, в които поне един участник е от държава-членка, чийто среден БВП на глава от населението за периода 2001 до 2003 г. е бил по-малък 85 % от средния за ЕС-25 през същия период, приносът ЕФРР не може да е по-голям от 85 % от допустимите разходи. За всички други оперативни програми, приносът ЕФРР не може да е по-голям от 75 % от допустимите разходи, съфинансирани от ЕФРР.

4. Приносът от фондовете на равнище приоритетна ос не подлежи на посочените в параграф 3 и в приложение III тавани. Въпреки това, той се фиксира с цел да се осигури спазване на максималния размер на приноса от фондовете и максималния процент на приноса на фонд, определени на нивото на оперативната програма.

5. За съвместно съфинансираните оперативни програми:

а) от ЕФРР и Кохезионния фонд; или

б) от допълнително отпуснатите средства за най-отдалечените региони, предвидени в приложение II и/или Кохезионния фонд,

в решението, с което се приема оперативната програма, се определя максималният процент и максималният размер на приноса за всеки фонд и отпуснати средства поотделно.

6. Решението на Комисията за приемане на оперативна програма определя максималния процент и максималния размер на приноса от фонд за всяка оперативна програма и за всяка приоритетна ос.

▼B

Решението показва поотделно целевите суми за регионите, получаващи преходна подкрепа.

Член 54

Други разпоредби

1. Приносът от фондовете за всяка приоритетна ос не може да е по-голям от 20 % от допустимите публични разходи.

2. Осъществените по инициатива или от името на Комисията мерки за техническа помощ могат да бъдат финансирани на 100 %.

3. По време на периода на допустимост, посочен в член 56, параграф 1:

а) приоритетна ос може да получава помощ само от един фонд и за една цел наведнъж;

б) операция може да получи помощ само от един фонд и по една цел наведнъж;

в) операция не може да получи помощ от фонд, която да е по-голяма от предоставените общи публични разходи.

4. По отношение на държавните помощи, предоставени за предприятия по смисъла на член 87 от Договора, публичните помощи, предоставени по оперативни програми, спазват таваните за държавни помощи.

5. Съфинансирани разходи от фондовете не получават помощ от друг финансови инструмент на Общността.

ГЛАВА II

Генериращи приходи проекти

Член 55

Генериращи приходи проекти

1. За целите на настоящия регламент генериращи приходи проекти означава всяка операция, която включва инвестиция в инфраструктура, чието използване подлежи на такси, заплащани директно от ползвателите или всяка операция, която включва продажбата или отдаването под наем на земя или сгради или всяко друго предоставяне на услуги срещу заплащане.

2. Допустимите разходи за генериращи приходи проекти не превишават текущата стойност на инвестиционните разходи, като се извади текущата стойност на нетните приходи от инвестицията за даден референтен период за:

а) инвестиции в инфраструктура; или

б) други проекти, когато е възможно да се оценят предварително обективно приходите.

Когато не всички инвестиционни разходи са допустими за съфинансиране, нетните приходи се разпределят пропорционално между допустимите и недопустими части от инвестиционните разходи.

При изчисляването управителният орган взема предвид референтния период, съответстващ на дадената категория инвестиция, категорията проект, обичайно очакваната рентабилност на съответната категория инвестиция, приложимостта на принципа „замърсителят плаща“ и, ако е целесъобразно, съображения за справедливост, свързани с относителния просперитет на съответната държава-членка.

▼B

3. Когато обективно не е възможно да се оценят предварително приходите, приходите, генерирани в рамките на пет години от завършването на операцията се приспадат от декларираните пред Комисията разходи. Приспадането се извършва от сертифициращия орган най-късно при частичното или окончателно приключване на оперативната програма. Искането за плащане на крайния бенефициер съответно се коригира.

4. Когато най-късно три години след завършване на операцията се установи, че операция е генерирала приходи, които не са били взети под внимание по параграфи 2 и 3, тези приходи се възстановяват в общия бюджет на Европейските общности пропорционално на приноса от фондовете.

5. Без да се засягат задълженията им по член 70, параграф 1 държавите-членки могат да приемат процедури, които са пропорционални на съответните суми за проследяването на приходите, генерирани от операциите, чийто общ размер на разходите е помалък от 200 000 еуро.

6. Настоящият член не се прилага за проекти, които се подчиняват на правилата за държавните помощи по смисъла на член 87 от Договора.

ГЛАВА III

Допустимост на разходите

Член 56

Допустимост на разходите

1. Разход, включително за големи проекти, е допустим за принос от фондовете, ако е бил действително платен между датата на представяне на оперативните програми на Комисията или между 1 януари 2007 г., ако тази дата е по-ранна от първата и 31 декември 2015 г. Операциите не трябва да са завършени преди започването на датата за допустимост.

2. Като изключение от параграф 1, апортни вноски, амортизационни разходи и разходите за организацията и управлението могат да се разглеждат като платени от бенефициерите разходи по време на изпълнението на операциите при следните условия:

а) правилата за допустимост, установени съгласно параграф 4, предвиждат допустимост на такива разходи;

б) размерът на разходите е оправдан със счетоводни документи с доказателствена сила еквивалентна на фактури;

в) в случай на апортни вноски, съфинансирането от фондовете не превишава общия размер на допустимите разходи, като се изключва стойността на тези вноски.

3. Разход е допустим за принос от фондовете, само когато е извършен за операции, за които е взел решение управителният орган на съответната оперативна програма или под негова отговорност в съответствие с определените от мониторинговия комитет критерии.

Нов разход, добавен към момента на преразглеждането на оперативната програма, посочена в член 33, е допустим от датата на представянето на Комисията на молбата за преразглеждане на оперативната програма.

4. Правилата за допустимост на разходите се определят на национално ниво, при спазване на изключенията, предвидени в специални регламенти за всеки фонд. Те обхващат всички разходи, декларирани по оперативната програма.

▼B

5. Настоящият член не засяга посочените в член 45 разходи.

ГЛАВА IV

Дълготрайност на операциите

Член 57

Дълготрайност на операциите

1. Държавата-членка или управителният орган гарантира, че операция запазва приноса от фондовете, само ако в срок от пет години след приключването на операцията или три години след приключването на операцията в държавата-членка, която е упражнила правото си на избор за намаляване на този срок за запазване на инвестицията или на работните места, създадени от МСП, операцията не претърпи значително изменение:

а) засягащо характера ѝ или условията ѝ на осъществяване или породи за дружество или публична организация недължими изгоди; и

б) произтичащо или от промяна на характера на собствеността на елемент от инфраструктурата или прехвърлянето на производствена дейност.

2. Държавата-членка и управителният орган информират Комисията в годишния доклад за изпълнението, посочен в член 67 за всяка промяна, посочена в параграф 1. Комисията информира другите държавите-членки.

3. Неправомерно изплатените суми се възстановяват в съответствие с членове 98 до 102.

4. Държавите-членки и Комисията гарантират, че предприятията, които са били обект на процедура за възстановяване в съответствие с параграф 3 след прехвърлянето на производствената дейност в държава-членка или друга държава-членка не ползват принос от фондовете.

ДЯЛ VI

УПРАВЛЕНИЕ, МОНИТОРИНГ И ПРОВЕРКИ

ГЛАВА I

Системи за управление и контрол

Член 58

Общи принципи на системите за управление и контрол

Системите за управление и контрол на оперативните програми, внедрени от държавите-членки, предвиждат:

а) определянето на функциите на съответните организации в извършването на управлението и контрола и разпределението на функциите в рамките на всяка организация;

б) спазване на принципа за разделяне на функциите между и в тези организации;

в) процедури за осигуряване на основателността и редовността на декларираните по операционната програма разходи;

г) надеждни системи за счетоводство, мониторинг и финансова отчетност в компютъризирана форма;

▼B

д) система за отчитане и мониторинг, в случай че отговорната организация е възложила изпълнението на задачите на друга организация;

е) разпоредби, свързани с одита и функционирането на системите;

ж) системи и процедури, които гарантират адекватно проследяване на документацията;

з) процедури за отчитане и мониторинг за нередностите и за събиране на неправомерно изплатените суми.

Член 59

Определяне на органите

1. За всяка оперативна програма държавата-членка определя:

а) управителен орган: национален, регионален или местен публичен орган или публичноправен или частноправен орган, определен от държавите-членки да управлява оперативната програма;

б) сертифициращ орган: национален, регионален или местен публичен орган или институция, определен от държавата-членка да сертифицира отчетите за разходите и заявленията за плащане преди да бъдат изпратени на Комисията;

в) одитиращ орган: национален, регионален или местен публичен орган или институция, функционално независим от управителния орган и сертифициращия орган, посочен от държавата-членка за всяка оперативна програма, който отговаря за проверката на ефективното функциониране на системата за управление и контрол.

Същият орган може да бъде определен за повече от една оперативна програма.

2. Държавата-членка може да определи едно или повече междинни звена, които да извършват определени или всички задачи на управителния или сертифициращ орган под отговорността на този орган.

3. Държавата-членка определя правилата, регулиращи отношенията ѝ с посочените в параграф 1 органи и техните отношения с Комисията.

Без да се засяга настоящия регламент държавите-членки определят взаимните връзки между посочените в параграф 1 органи, които изпълняват техните задачи в пълно съответствие с институционалните, правни и финансови системи на съответната държавата-членка.

4. При спазване на разпоредбите на член 58, буква б) определени или всички посочени в параграф 1 органи могат да бъдат част от същото звено.

5. В Регламент (ЕО) № 1080/2006 относно оперативните програми по цел „Европейско териториално сътрудничество“ са определени специални правила за управление и контрол.

6. Комисията приема правила за прилагане на членове 60, 61 и 62 в съответствие с посочената в член 103, параграф 3 процедура.

▼B

Член 60

Функции на управителния орган

Управителният орган отговаря за управлението и изпълнението на оперативната програма в съответствие с принципа за стабилно финансово управление и по-специално:

а) да гарантира, че операциите са избрани за финансиране в съответствие с критериите, приложими за оперативната програма и че те са в съответствие с приложимите общностни и национални правила за целия период на осъществяването им;

б) да проверява, че съфинансираните продукти и услуги са доставени и че декларираните от бенефициерите разходи за операциите са действително извършени и са в съответствие с националните правила; може да се извършват проверки на място на отделни операции на извадкова основа в съответствие с подробните правила, които следва да бъдат приети от Комисията в съответствие с посочената в член 103, параграф 3 процедура.

в) да гарантира, че съществува система за записване и съхраняване в компютъризирана форма на счетоводните записи за всяка операция по оперативната програма и че са правилни данните за изпълнението, необходими за финансовото управление, мониторинг, проверки, одити и оценка.

г) да гарантира, че бенефициерите и другите звена, включени в осъществяването на операциите поддържат или отделна счетоводна система или адекватен счетоводна аналитична сметка за всички сделки, отнасящи се до операцията без да се засягат националните счетоводни правила;

д) да гарантира, че оценките на оперативните програми, посочени в член 48, параграф 3 се извършват в съответствие с член 47;

е) да установи процедури, за да се гарантира, че всички документи относно разходите и одитите, необходими да се гарантира адекватно проследяване на документите, се провеждат в съответствие с изискванията на член 90;

ж) да гарантира, че сертифициращият орган получава цялата необходима информация относно процедурите и проверките, извършени във връзка с разходи за целите на сертифицирането;

з) да дава насоки на работата на мониторинговия комитет и да му осигурява необходимите документи, които да позволят да се следи качеството на изпълнението на оперативната програма в светлината на специфичните ѝ цели;

и) да изготви и след одобрение от мониторинговия комитет да предаде на Комисията годишните и окончателни доклади относно изпълнението;

й) да осигури спазването на изискванията за информираност и публичност, установени в член 69;

к) да осигури на Комисията информация, която да ѝ позволи да оценява големи проекти.

Член 61

Функции на сертифициращия орган

Сертифициращият орган на оперативна програма отговаря по-специално за:

а) изготвянето и предаването на Комисията на заверени отчети за разходи и заявления за плащане;

▼B

б) удостоверяване, че:

i) отчетът на разходите е правилен, резултат е от надеждни счетоводни системи и се основава на проверими оправдателни документи;

ii) декларираните разходи са в съответствие с приложимите общностни и национални правила и са били извършени във връзка с операциите, избрани за финансиране в съответствие с критериите, приложими за програмата и с общностните и национални правила;

в) гарантирането за целите на сертификацията, че той е получил съответна информация от управителния орган относно процедурите и проверките, извършени във връзка с разходите, включени в отчетите за разходите;

г) вземането предвид за целите на сертифицирането на резултатите от всички одити, извършвани от или под отговорността на одитиращия орган;

д) поддържането на счетоводни записи в компютъризирана форма на декларираните пред Комисията разходи;

е) водене на счетоводство на сумите, подлежащи на възстановяване и на сумите, изтеглени в резултат на анулирането на целия или на част от приноса за операция. Сумите, подлежащи на връщане, се внасят повторно в общия бюджет на Европейския съюз преди приключването на оперативната програма, като се приспаднат от следващия отчет за разходите.

Член 62

Функции на одитиращия орган

1. Одитиращият орган на оперативна програма отговаря поспециално:

а) да гарантира, че одитите се извършват с цел да се провери ефективното функциониране на системата за управление и контрол на оперативната програма;

б) да гарантира, че одитите на операции се извършват на основата на подходяща извадка с цел да се проверят декларираните разходи;

в) да представи на Комисията в срок от девет месеца от одобрението на оперативната програма стратегия за одит, която обхваща институциите, които ще извършват одитите, посочени в букви а) и б), методът, който ще се използва, извадковият метод за одитите на операции и индикативното планиране на одитите с цел да се гарантира, че ще се одитират главните институции и че одитите са планирани през целия период на програмиране.

Когато се прилага обща система за няколко оперативни програми, може да се представи само една стратегия за одит;

г) до 31 декември всяка година от 2008 г. до 2015 г.:

i) да представя на Комисията годишен доклад за извършения контрол, в който са посочени резултатите от одитите, извършени през изминалия 12 месечен период, завършващ на 30 юни от съответната година в съответствие със стратегията за одит на оперативната програма, както и евентуалните недостатъци, установени в системите за управление и контрол на програмата. Първият доклад, който следва да бъде представен до 31 декември 2008 г., обхваща периода от 1 януари 2007 г. до 30 юни 2008 г. Информацията, отнасяща се до извършените след 1 юли 2015 г. одити, се включва в

▼B

окончателния доклад за контрола в подкрепа на посочената в буква д) декларация за завършване;

ii) да издаде становище въз основа на проверките и одитите, които са били извършени под негова отговорност, относно това дали системата за управление и контрол функционира ефективно, така че да се предостави разумна гаранция, че представените на Комисията отчети за разходите са правилни и като следствие от това разумна гаранция, че основните транзакции са законосъобразни и редовни;

iii) да представи, когато е приложимо по член 88, декларация за частично приключване, в която се оценява законосъобразността и редовността на съответните разходи.

Когато за няколко оперативни програми се прилага обща система, посочената в точка i) информация, може да бъде групирана в един доклад, като изготвените по точки ii) и iii) становище и декларация могат да обхващат всички съответни оперативни програми;

д) да представи на Комисията най-късно до 31 март 2017 г. декларация за приключване, в която се преценява валидността на заявлението за плащане на окончателното салдо на основните транзакции, обхванати от окончателния отчет на разходите, който се подкрепя от окончателния доклад за контрола.

2. Одитиращият орган гарантира, че по време на одитната работа се държи сметка за международно приетите одитни стандарти.

3. Когато посочените в параграф 1, букви а) и б) одити и проверки се извършват от институция, различна от одитиращия орган, одитиращият орган гарантира, че такива институции имат необходимата функционална независимост.

4. Комисията представя забележките си относно представената по параграф 1, буква в) стратегия за одит не по-късно от три месеца след получаването ѝ. При липса на забележки в този срок, стратегията се счита за приета.

ГЛАВА II

Мониторинг

Член 63

Мониторингов комитет

1. Държавата-членка създава мониторингов комитет за всяка оперативна програма със съгласието на управителния орган в срок от три месеца от датата на уведомлението за одобрението на оперативната програма, изпратено до държавата-членка. Един единствен мониторингов комитет може да се създаде за няколко оперативни програми.

2. Всеки мониторингов комитет изготвя процедурния си правилник в рамките на институционалната, правната и финансовата рамка на съответната държава-членка и ги приема със съгласието на управителния орган, за да упражнява мисиите си в съответствие с настоящия регламент.

Член 64

Състав

1. Мониторинговият комитет се председателства от представител на държавата-членка или на управителния орган.

▼B

Съставът му се решава от държавата-членка със съгласието на управителния орган.

2. По негова инициатива или по молба на мониторинговия комитет представител на Комисията участва в работата на мониторинговия комитет в консултативно качество за тези оперативни програми, за които ЕИБ или ЕИФ внасят своя принос.

Член 65

Задачи

Мониторинговият комитет се уверява в ефективността и качеството на изпълнението на оперативната програма в съответствие със следните разпоредби:

а) той разглежда и одобрява критериите за подбор на операциите, финансирани в срок от шест месеца от одобряването на оперативната програма и одобрява всяко преразглеждане на тези критерии в съответствие с нуждите на програмирането;

б) той преразглежда периодично извършения напредък за постигането на специфични цели на оперативната програма въз основа на представените от управителния орган документи;

в) той разглежда резултатите от изпълнението, по-специално от постигането на целите, набелязани за всяка приоритетна ос и посочените в член 48, параграф 3 оценки;

г) той разглежда и одобрява годишните и окончателните доклади за изпълнението, посочени в член 67;

д) той трябва да се информира за годишния доклад за контрола или за частта от доклада, която се отнася до съответната оперативна програма и за всички важни забележки, които Комисията може да направи след като разгледа този доклад или във връзка с доклада;

е) може да предложи на управителния орган преразглеждане или преглед на оперативната програма, която може да направи възможно постигането на целите на фондовете, посочени в член 3 или да усъвършенства управлението си, включително финансовото си управление;

ж) разглежда и одобрява всяко предложение за изменение на съдържанието на решението на Комисията за приноса от фондовете.

Член 66

Разпоредби за мониторинга

1. Управителният орган и мониторинговият комитет осигуряват качеството на изпълнението на оперативната програма.

2. Управителният орган и мониторинговият комитет извършват мониторинг спрямо финансовите показатели и посочените в член 37, параграф 1, буква в) показатели, определени в оперативната програма.

Когато характерът на помощта го позволява, статистическите данни се разпределят по пол и големина на предприятията, получатели на помощта.

3. Обменът на данни между Комисията и държавите-членки за тази цел се извършва по електронен път в съответствие с правилата за прилагане на настоящия регламент, приет от Комисията в съответствие с посочената в член 103, параграф 3 процедура.

▼B

Член 67

Годишен доклад и окончателен доклад за изпълнението

1. За първи път през 2008 г. и до 30 юни всяка година, управителният орган изпраща на Комисията годишен доклад и до 31 март 2017 г. окончателен доклад за изпълнението на оперативната програма.

2. Посочените в параграф 1 доклади включват следната информация, с цел да се получи ясна картина на изпълнението на оперативната програма:

а) извършеният напредък за изпълнението на оперативната програма и приоритетните оси спрямо техните специфични, проверяеми цели с количествено определяне, когато се подават на количествено определяне, като се използват посочените в член 37, параграф 1, буква в) показатели на равнището на приоритетните оси;

б) финансовото изпълнение на оперативната програма, като подробно се посочва за всяка приоритетна ос:

   i) разходите, изплатени от бенефициерите, включени в заявленията за плащане, изпратени до управителния орган и съответния публичен принос;

   ii) общият размер на плащанията, получени от Комисията и количественото измерване на посочените в член 66, параграф 2 показатели; и

   iii) разходите, платени от институцията, отговорна за извършването на плащанията на бенефициерите.

   Когато е целесъобразно, финансовото изпълнение в райони, получаващи преходна подкрепа, се представя отделно в рамките на всяка оперативна програма;

в) за информация индикативното разпределение на отпуснатите средства от фондовете по категории в съответствие с правилата за прилагане, приети от Комисията в съответствие с посочената в член 103, параграф 3 процедура;

г) стъпките, предприети от управителния орган или мониторинговия комитет с цел да се осигури качеството и ефективността на изпълнението, по-специално:

   i) мерките за мониторинг и оценка, включително редът и условията за събиране на данните;

   ii) обобщение на всички значителни проблеми, срещнати при изпълнението на оперативната програма и всички взети мерки, включително отговора на забележките, направени съгласно член 68, параграф 2, когато е целесъобразно;

   iii) използването на техническата помощ;

д) взетите мерки за предоставяне на информация и популяризиране на оперативната програма;

е) информация за значителни проблеми, свързани със спазването на общностното право, които са били срещнати при изпълнението на оперативната програма и взетите мерки за тяхното решаване;

ж) когато е целесъобразно, напредъкът и финансирането на големи проекти;

з) използването на помощта, освободена след анулиране, посочено в член 98, параграф 2, за управителния орган или друг публичен орган през периода на изпълнението на оперативната програма;

▼B

и) случаи, при които е била открита значителна промяна съгласно член 57.

Обхватът на информацията, предадена на Комисията е пропорционална на общия размер на разходите на съответната оперативна програма. Когато е целесъобразно, тази информация може да бъде предоставена в обобщен вид.

Посочената в букви г), ж), з) и и) не се включва, ако не е настъпила значителна промяна след предходния доклад.

3. Посочените в параграф 1 доклади се считат за допустими, ако съдържат цялата подходяща информация, изброена в параграф 2. Комисията разполага с десет работни дни, считано от датата на получаването, за да информира държавата-членка относно допустимостта на доклада.

4. Комисията информира държавата-членка за становището си относно съдържанието на допустим годишен доклад за изпълнението, предаден от управителния орган в срок от два месеца от датата на получаване. За окончателния доклад за оперативна програма, срокът е най-много пет месеца от получаването на допустим доклад. Ако Комисията не отговори в определения срок, докладът се счита за приет.

Член 68

Годишно разглеждане на програмите

1. Всяка година, когато след предаването на годишният доклад за изпълнението, посочен в член 67, Комисията и управителният орган разглеждат напредъка, отбелязан в изпълнението на оперативната програма, главните резултати, постигнати през предходната година, финансовото изпълнение и други фактори с цел подобряване на изпълнението.

Могат също да бъдат разгледани всички аспекти на функционирането на системата за управление и контрол, повдигнати в последния годишен доклад за контрол, посочен в член 62, параграф 1, буква г), i).

2. След посоченото в параграф 1 разглеждане, Комисията може да отправи забележки на държавата-членка и на управителния орган, който информира мониторинговия комитет за това. Държавата-членка информира Комисията за действието, предприето в отговор на тези забележки.

3. Когато последващите оценки на помощта, предоставена за период на програмиране 2000 до 2006 г., когато е целесъобразно, са на разположение, общите им резултати могат да се разглеждат при следващия годишен преглед.

ГЛАВА III

Информация и публичност

Член 69

Информация и публичност

1. Държавата-членка и управителният орган за оперативната програма предоставят информация и правят публично достояние операциите и съфинансираните програми. Информацията е предназначена за гражданите на Европейския съюз и бенефициерите с цел да се подчертае полята на Комисията и да се гарантира, че помощта от фондовете е прозрачна.

▼B

Комисията приема правилата за прилагане на настоящия член в съответствие с посочената в член 103, параграф 3 процедура.

2. Управителният орган за оперативната програма отговаря за публичността в съответствие с правилата за прилагане на настоящия член, приети от Комисията в съответствие с посочената в член 103, параграф 3 процедура.

ГЛАВА IV

Отговорности на държавите-членки и на Комисията

Раздел 1

Отговорности на държавите-членки

Член 70

Управление и контрол

1. Държавите-членки отговарят за управлението и контрола на оперативните програми, по-специално чрез следните мерки:

а) гарантират, че системите за управление и контрол на оперативните програми са установени в съответствие с членове 58 и 62 и функционират ефективно.

б) предотвратяват, откриват и отстраняват нередности и осигуряват възстановяването на неправомерно изплатени суми, заедно с лихвите за забава, когато е целесъобразно. Те ги съобщават на Комисията и я информират за развитието на административните и правни процедури.

2. Когато неправомерно платените на бенефициер суми не могат да бъдат възстановени, държавата-членка отговаря за възстановяването на изгубените суми в общия бюджет на Европейските общности, когато се установи, че загубата е настъпила в резултат на грешка или на небрежност от нейна страна.

3. Правилата за прилагане на параграфи 1 и 2 се приемат от Комисията в съответствие с посочената в член 103, параграф 3 процедура.

Член 71

Внедряване на системите за управление и контрол

1. Преди да се подаде първата молба за междинно плащане или най-късно в срок от дванадесет месеца от одобрението на всяка оперативна програма, държавата-членка представя на Комисията описание на системите, обхващащи по-специално организацията и процедурата за:

а) управителния и сертифициращ органи и междинните звена;

б) одитиращия орган и всички други институции, които извършват одит под неговата отговорност.

2. Посоченото в параграф 1 описание се придружава от доклад, в който се представят резултатите от оценката на внедрените системи и се представя становище за съответствието им с членове от 58 до 62. Ако становището съдържа резерви, докладът посочва сериозността на недостатъците и, когато недостатъците не засягат цялата програма, съответната приоритетната ос или приоритетни оси. Държавата-членка информира Комисията за корективните мерки, които следва да се вземат и впоследствие потвърждава, че

▼B

въпросните мерки са били приети и че съответните резерви са оттеглени.

Посоченият в алинея първа доклад се счита за приет и първото междинно плащане се извършва при следните условия:

а) в срок от два месеца от датата на получаване на доклада, когато посоченото в алинея първа становище е без резерви и при отсъствието на забележки от страна на Комисията;

б) ако становището съдържа резерви при потвърждаване на Комисията, че са били осъществени корективни мерки относно ключови елементи на системите и при отсъствието на забележки от Комисията в срок от два месеца от датата на потвърждението.

Когато резервите се отнасят само до една единствена приоритетна ос, първото междинно плащане се извършва по отношение на другите приоритетни оси на оперативната програма, за които няма резерва.

3. Посочените в параграф 2 доклад и становище се изготвят от одитиращия орган или от публична или частна институция, която е функционално независима от управителния орган и сертифициращия орган, които осъществяват работата си, като държат сметка на международно приетите одитни стандарти.

4. Когато за няколко оперативни програми се прилага обща система, описание на общата система може да бъде съобщено съгласно параграф 1, придружено само от един доклад и становище съгласно параграф 2.

5. Правилата за прилагане на параграфи 1 до 4 се приемат от Комисията в съответствие с посочената в член 103, параграф 3 процедура.

Раздел 2

Отговорности на Комисията

Член 72

Отговорности на Комисията

1. Комисията се уверява в съответствие с установената в член 71 процедура, че държавите-членки са внедрили системи за управление и контрол, които са в съответствие с членове 58 до 62 и, въз основа на годишните доклади за контрола и годишното становище на одитиращия орган и неговите одити, че системата функционира ефективно по време на периодите на изпълнение на оперативните програми.

2. Без да се засягат извършените от държавите-членки одити, проведени от държави-членки, служители на Комисията или упълномощени представители на Комисията могат да извършват одити на място с цел да проверят ефективното функциониране на системите за управление и контрол, които могат да включват одити на операции, включени в оперативни програми с предизвестие, изпратено най-малко 10 работни дни преди това, с изключение при спешни случаи. Служителите или упълномощените лица на държавата-членка могат да участват в тези одити. Правилата за прилагане на настоящия регламент относно използването на събраните по време на одитите данни се приемат от Комисията в съответствие с посочената в член 103, параграф 3 процедура.

Служители на Комисията или упълномощени представители на Комисията надлежно оправомощени да извършват одити на място имат достъп до книгите и всички други документи, включително документи и метаданни, изготвени или получени и записани на

▼B

електронен носител, отнасящ се до разходите, финансирани от фондовете.

Горепосочените правомощия за одит не засягат приложението на национални разпоредби, които запазват някои действия за служители, специално определени от националното законодателство. Упълномощените представители на Комисията не участват, наред с другото, в посещения по домовете или официалните разпити на лица в рамките на националното законодателство на съответната държава-членка. Въпреки това, те имат достъп до така получената информация.

3. Комисията може да изисква държава-членка да извършва одит на място с цел да се провери ефективното функциониране на системите или редовността на една или повече сделки. Служителите на Комисията или упълномощени представители на Комисията могат да участват в тези одити.

Член 73

Сътрудничество с одитиращите органи на държавите-членки

1. Комисията си сътрудничи с одитиращите органи на оперативните програми, с цел да се координират съответните им планове за одит и методи за одит и незабавно обменят резултатите от одитите, извършени на системите за управление и контрол, за да се използват по най-добър начин средствата и да се избягва неоправдано повторение на работата.

За да се улесни това сътрудничество, в случаите, когато държава-членка определя няколко одитиращи органа, държавата-членка може да определи координиращ орган.

Комисията и одитиращите органи и координиращият орган, когато е определен такъв орган, заседават най-малко веднъж годишно, освен ако друго не е уговорено между тях с цел да разгледат заедно годишния доклад за контрола и становището, представено по член 62 и да обменят мнения по други въпроси, свързани с усъвършенстването на управлението и контрола на оперативните програми.

2. При определянето на стратегията си за одит Комисията определя тези оперативни програми, за които становището за съответствието на системите по член 71, параграф 2 е без резерви или когато резервите са били оттеглени след корективни мерки, когато стратегията за одит на одитиращия орган е задоволителна и когато е била получена задоволителна гаранция, че системите за управление и контрол функционират ефективно въз основа на резултатите от Комисията и държавата-членка.

3. За тези програми Комисията може да заключи, че може да базира главно на становището, посочено в член 62, параграф 1, буква г), ii), по отношение на ефективното функциониране на системите и че ще извършва одите си на място само ако има доказателство, което подсказва недостатъци в системата, които засягат разходите, сертифицирани на Комисията

Когато Комисията стигне до такова заключение тя съответно информира държавата-членка. Когато има доказателство, което подсказва недостатъци, тя може да изиска държавата-членка да извърши одити в съответствие с член 72, параграф 3 или може да извърши свои одити съгласно член 72, параграф 2.

▼B

Раздел 3

Пропорционалност на контрола на оперативните програми

Член 74

Пропорционални разпоредби за контрол

1. За оперативни програми, за които общият размер на допустимите публични разходи не превишава 750 милиона еуро и за които нивото на съфинансирането от Общността не превишава 40 % от общите публични разходи:

а) одитиращия орган не е длъжен да представи на Комисията стратегия за одит съгласно член 62, параграф 1, буква в);

б) когато становището за съответствието на системите по член 71, параграф 2 е без резерви или когато резервите са били оттеглени след корективни мерки, Комисията може да заключи, че може главно да се базира на посоченото в член 62, параграф 1, буква г), ii) по отношение на ефективното функциониране на системите и че ще провежда своите одити на място, само ако има доказателство, което подсказва недостатъци в системата, засягащи разходи, сертифицирани на Комисията в година, за която е било представено становище по член 62, параграф 1, буква г), ii), несъдържащо резерва по отношение на такива недостатъци.

Когато Комисията стигне до такова заключение, тя съответно информира държавата-членка. Когато има доказателство, което подсказва недостатъци, тя може да изиска държавата-членка да извърши одити в съответствие с член 72, параграф 3 или може да извърши свои одити съгласно член 72, параграф 2.

2. За посочените в параграф 1 оперативни програми държава-членка може освен това да упражни правото на избор да установи съгласно националното законодателство органи и процедури, за изпълнението на:

а) функциите на управителния орган по отношение на проверката на съфинансираните продукти и услуги и декларираните съгласно член 60, буква б) разходи;

б) функциите на сертифициращия орган съгласно член 61 и

в) функциите на одитиращия орган съгласно член 62.

Когато държава-членка упражнява това право на избор, тя не трябва да определя сертифициращ орган и одитиращ орган съгласно член 59, параграф 1, букви б) и в).

Член 71 се прилага *mutatis mutandis*.

Когато Комисията приеме правила за прилагане на членове 60, 61 и 62, тя определя разпоредбите, които не се прилагат за оперативна програма, за които правото на избор в настоящия параграф е било упражнено от съответната държава-членка.

▼B

ДЯЛ VII

ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ

ГЛАВА I

Финансово управление

Раздел 1

Ангажименти от бюджета

Член 75

Ангажименти от бюджета

1. Ангажиментите от бюджета на Общността, отнасящи се до оперативните програми (наричани по-нататък ангажименти от бюджета) се извършват на годишни траншове за всеки фонд и цел по време на периода между 1 януари 2007 г. и 31 декември 2013 г. Първият бюджетен ангажимент се извършва преди приемането от Комисията на решението за одобрение на оперативната програма. Всеки следващ ангажимент се извършва, по общо правило, до 30 април всяка година от Комисията въз основа на решението за принос от посочените в член 32 фондове.

2. Когато не е извършено плащане държавата-членка може да поиска до 30 септември от годината „n“ най-късно да бъдат прехвърлени ангажиментите от бюджета, отнасящи се до оперативните програми, свързани с националния резерв за непредвидени разходи, посочен в член 51 в други оперативни програми. Държавата-членка посочва в молбата си оперативните програми, които ще се възползват от това прехвърляне.

Раздел 2

Общи правила за плащания

Член 76

Общи правила за плащания

1. Плащанията на Комисията на вноса от фондовете се извършва в съответствие с бюджетните кредити. Всяко плащане се регистрира в най-ранните отворени бюджетни кредити на съответния фонд.

2. Плащанията са под формата на префинансиране, междинни плащания и плащане на окончателното салдо. Те се извършват на посочения от държавата-членка орган.

3. Най-късно до 30 април всяка година държавите-членки изпращат временна прогноза на вероятните им заявления за плащане за текущата финансова година и за следващата финансова година.

4. Всеки обмен относно финансовите транзакции между Комисията и посочените от държавите-членки органи и институции се извършва по електронен път в съответствие с правилата за прилагане на настоящия регламент от Комисията в съответствие с предвидената в член 103, параграф 3 процедура. В случаи на форсмажорни обстоятелства, и по-специално при лошо функциониране на общата компютъризирана система или липса на постоянна връзка, държавата-членка може да изпрати отчетите за разходите и молбите за плащания на хартиен носител.

▼B

Член 77

Общи правила за изчисляване на междинните плащания и плащане на окончателното салдо

Междинните плащания и плащането на окончателното салдо се изчисляват, като се приложи процентът на съфинансирането, определен в решението за съответната оперативна програма за всяка приоритетна ос спрямо допустимите разходи, посочени за тази приоритетна ос във всеки отчет за разходите, сертифициран от сертифициращия орган.

Въпреки това, участието на Общността чрез междинните плащания и плащането на окончателното салдо не може да е по-високо от публичното участие и максималния размер на помощта от фондовете за всяка приоритетна ос, определена в решението на Комисията за одобрение на оперативната програма.

Член 78

Отчет за разходите

1. Всички отчети за разходи включват, за всяка приоритетна ос, общия размер на допустимите разходи в съответствие с член 56, платени от бенефициерите при изпълнение на операциите и съответното публично участие, което е платено или подлежи да бъде платено на бенефициерите в съответствие с условията, уреждащи публичното участие. Платените от бенефициерите разходи се оправдават с фактури с подпис и забележка „платено“ или със счетоводни документи с еквивалентна доказателствена стойност.

Въпреки това, по отношение само на схемите за помощ по смисъла на член 87 от Договора, освен предвидените в предходната алинея условия, публичното участие, съответстващо на разходите, включени в отчет за разходите, трябва да се плати на бенефициерите от институцията, която предоставя помощта.

2. Като изключение от параграф 1, по отношение на държавната помощ по смисъла на член 87 от Договора, отчетът за разходите може да включва авансови плащания на бенефициерите от институцията, отпускаща помощта, съгласно следните кумулативни условия:

а) авансовите плащания са обект на банкова гаранция или на публичен финансов механизъм с еквивалентен ефект;

б) те не превишават 35 % от общия размер на помощта за предоставяне на бенефициер за определен проект;

в) те се обхващат от разходите, платени от бенефициерите при изпълнение на проекта и се оправдават с фактури с подпис и забележка „платено“ или със счетоводни документи с еквивалентна доказателствена стойност най-късно три години след годината на плащането на аванса или на 31 декември 2015 г., ако тази дата е по-ранна от първата, в противен случай, следващият отчет за разходите се коригира съответно.

3. В отчетите за разходите се идентифицират за всяка оперативна програма посочените в параграф 1 елементи, отнасящи се до регионите, получаващи преходна помощ.

4. В случая на големи проекти, както са определени в член 39, в отчетите за разходите могат да бъдат включени само разходи, отнасящи се до големи проекти, вече приети от Комисията.

5. Когато приносът от фондовете е изчислен спрямо публичните разходи, както е предвидено в член 53, параграф 1, всяка информация относно разходи, различни от публичните разходи,

▼B

не засягат дължимия размер, както е изчислен въз основа на искането за плащане.

6. Като изключение от параграф 1 по отношение на инструментите на финансовия инженеринг, както са определени в член 44, отчетът за разходите включва общите разходи, платени при създаването на фондове или на фондове с участия или при внасянето на средства в такива фондове.

Въпреки това, при частичното или окончателно приключване на оперативната програма, допустимите разходи са общата сума от:

а) плащания, извършени от фонда за градско развитие за инвестиране в публично-правни партньорства или други проекти, включени в интегриран план за градско развитие; или

б) плащания за инвестиции в предприятия от всеки от гореспоменатите фондове; или

в) предоставени гаранции, включително суми, предвидени за гаранции от гаранционни фондове; и

г) допустими разходи за управлението.

Процентът на съфинансирането се прилага за допустими разходи, платени от бенефициера.

7. Лихвите, генерирани от плащания от оперативни програми за фондовете, определени в член 44, се използват за финансиране на проекти за градско развитие в случай на проекти за градско развитие или на инструменти на финансовия инженеринг за малки и средни предприятия в други случаи.

Повторно върнатите за операцията средства от инвестиции, предприети от фондовете, определени в член 44 или останали суми след плащането на всички гаранции, се използват отново от компетентните органи на съответните държави-членки за проекти за градско развитие или за малки и средни предприятия.

Член 79

Кумулиране на префинансирането и на междинните плащания

1. Кумулативната сума от префинансирането и извършените междинни плащания не превишават 95 % от приноса от фондовете за оперативната програма.

2. Когато се достигне този таван, сертифициращият орган продължава да предава на Комисията сертифицирани отчети на разходите на 31 декември от годината „n“, както и възстановените суми през годината за всеки фонд най-късно до края на февруари на годината „n + 1“.

Член 80

Цялостност на плащанията на бенефициерите

Държавите-членки се уверяват, че институциите, отговорни за извършването на плащанията, гарантират, че бенефициерите получават общата сума на публичното участие възможно най-бързо и в пълен размер. Не се приспада или удържа каквато и да е сума и не се начислява специална такса или друга такса с еквивалентен ефект, която би намалила тези суми за бенефициерите.

▼B

Член 81

Използване на еурото

1. Сумите, посочени в оперативните програми, представени от държавите-членки, сертифицираните отчети за разходите, заявленията за плащане и разходите, посочени в годишния и окончателен доклад за изпълнението се деноминират в еуро.

2. Размерът на решенията на Комисията относно оперативните програми, ангажиментите и плащанията на Комисията са деноминирани и се извършват в еуро.

3. Държавите-членки, които не са приели еурото като тяхна валута на датата на заявление за плащане, превръщат в еуро сумите на разходите, направени в национална валута. Тази сума се превръща в евро, като се използва месечният счетоводен обменен курс на Комисията в месеца, през който разходът е бил отразен в сметките на сертифициращия орган на съответната програма. Този курс се публикува по електронен път от Комисията всеки месец.

4. Когато еурото стане валута на държава-членка, посочената в параграф 3, процедурата за превръщане продължава да се прилага за всички регистрирани в сметките разходи от сертифициращия орган преди датата на влизане в сила на фиксирания обменен курс между националната валута и еурото.

Раздел 3

Префинансиране

Член 82

Плащане

1. След решението на Комисията за одобряване на принос от фондовете за оперативна програма, Комисията превежда еднократна сума за префинансиране за периода 2007 до 2013 на определения от държавата-членка орган.

Размерът на префинансирането се изплаща на няколко вноски, разпределени както следва:

а) за държавите-членки на Европейския съюз в състава му преди 1 май 2004 г.: през 2007 г. 2 % от приноса на структурните фондове за оперативната програма и през 2008 г. — 3 % от приноса на структурните фондове за оперативната програма;

б) за държави-членки, които са се присъединили към Европейския съюз на или след 1 май 2004 г., през 2007 г. — 2 % от приноса на структурните фондове за оперативната програма, през 2008 г. — 3 % от приноса на структурните фондове за оперативната програма и през 2009 г. — 2 % от приноса на структурните фондове за оперативната програма;

в) ако оперативната програма се отнася до цел „Европейско териториално сътрудничество“ и поне един от участниците е държава-членка, която се е присъединила към Европейския съюз на или след 1 май 2004 г., през 2007 г. — 2 % от приноса на ЕФРР за оперативната програма, през 2008 г. — 3 % от приноса на ЕФРР за оперативната програма и през 2009 г. — 2 % от приноса на ЕФРР за оперативната програма.

г) за държавите-членки на Европейския съюз в състава му преди 1 май 2004 г.: в 2007 г. — 2 % от приноса на Кохезионния фонд за оперативната програма, през 2008 г. — 4 % от приноса на Кохезионния фонд за оперативната програма, и през 2009 г. —

▼B

2,5 % от приноса на Кохезионния фонд за оперативната програма;

д) за държави-членки, които са се присъединили към Европейския съюз на или след 1 май 2004 г., през 2007 г. — 2,5 % от приноса на Кохезионния фонд за оперативната програма, през 2008 г. — 4 % от приноса на Кохезионния фонд за оперативната програма, и през 2009 г. — 4 % от приноса на Кохезионния фонд за оперативната програма.

2. Общият размер на сумата, платена като префинансиране се възстановява на Комисията от посочения от държавата-членка орган, ако не е изпратено заявление за плащане съгласно оперативната програма в срок от 24 месеца от датата, на която Комисията е платила първия транш от сумата на префинансирането.

Това възстановяване не засяга общия размер на приноса от фондовете за оперативната програма.

Член 83

Лихви

Лихвите, генерирани от префинансирането, се отчитат към съответната оперативна програма, тъй като се разглеждат като средства за държавата-членка под формата на национално публично участие и се декларират пред Комисията при окончателното приключване на оперативната програма.

Член 84

Изчистване

Сумата, платена като префинансиране, се изчиства напълно от сметките на Комисията, когато оперативната програма се закрива в съответствие с член 89.

Раздел 4

Междинни плащания

Член 85

Междинни плащания

Междинни плащания се извършват за всяка оперативна програма. Първото междинно плащане се извършва в съответствие с член 71, параграф 2.

Член 86

Приемливост на заявленията за плащане

1. Всяко междинно плащане, извършвано от Комисията трябва да отговаря на следните условия:

а) Комисията трябва да е получила заявление за плащане и отчет за разходите в съответствие с член 78;

б) Комисията не е изплатила за всяка от приоритетните оси и за целия период сума, по-голяма от максималния размер на интервенцията от фондовете, предвиден в решението на Комисията за одобрение на оперативната програма;

▼B

в) управителният орган трябва да е изпратил на Комисията последния годишен доклад за изпълнението в съответствие с член 67, параграфи 1 и 3;

г) няма обосновано становище от Комисията по отношение на нарушение по член 226 от Договора по отношение на операция/и, за която разходите са декларирани в заявлението за плащане.

2. Ако едно или повече от посочените в параграф 1 условия не са изпълнени, държавата-членка и сертифициращият орган се уведомяват от Комисията в срок от един месец, така че да могат да се вземат необходимите мерки за коригиране на положението.

Член 87

Дата на представяне на заявленията за плащане и забавяния на плащането

1. Сертифициращият орган се уверява, че молбите за междинни плащания за всяка оперативна програма се групират заедно и се изпращат на Комисията, доколкото е възможно три пъти годишно. За да може да се извърши плащане от Комисията по време на текущата година, заявлението за плащане трябва да се представи най-късно до 31 октомври.

2. В зависимост от наличните средства и ако няма прекратяване на плащанията в съответствие с член 92, Комисията извършва междинното плащане не по-късно от два месеца от датата, на която е регистрирано в Комисията заявлението за плащане, отговарящо на условията, посочени в член 86.

Раздел 5

Приключване на програмата и плащане на крайното салдо

Член 88

Частично приключване

1. Частичното приключване на оперативните програми може да се извърши на периоди, които следва да се определят от държавата-членка.

Частичното приключване се отнася до операции, завършени през периода до 31 декември на предходната година. За целите на настоящия регламент операция се счита за завършена, когато дейностите по нея са били действително извършени и за която са били платени всички разходи на бенефициерите, както и съответния публичен принос.

2. Частично приключване се извършва при условие че държавата-членка изпраща на Комисията до 31 декември от дадена година:

а) отчет за разходите, отнасящ се до посочените в параграф 1 операции;

б) декларация за частично приключване в съответствие с член 62, параграф 1, буква г), iii).

3. Всички извършени в съответствие с членове 98 и 99 корекции, отнасящи се до операции, предмет на частично приключване, са нетни финансови корекции.

▼B

Член 89

Условия за плащане на крайното салдо

1. Комисията изплаща окончателното салдо при условие че:

а) държавата-членка е изпратила до 31 декември 2017 г. заявление за плащане, включващо следните документи:

i) заявление за плащане на окончателното салдо на разходите в съответствие с член 78;

ii) окончателния доклад за изпълнението за оперативната програма, включително посочената в член 67 информация;

iii) декларация за приключване, посочена в член 62, параграф 1, буква е); и

б) няма обосновано становище от Комисията за нарушение по член 226 на Договора по отношение на операция/и, за които разходите са декларирани в заявлението за плащане.

2. Неизпращането на Комисията на един от посочените в параграф 1 документи автоматично води до автоматично освобождаване от ангажимент за изплащане на окончателното салдо в съответствие с член 93.

3. Комисията информира държавата-членка за становището си относно съдържанието на посочената в параграф 1, буква а), iii), в срок от пет месеца от датата на получаването ѝ. Декларацията за приключване се счита за приета при отсъствието на забележки от страна на Комисията в срок от пет месеца.

4. В зависимост от наличието на бюджетни средства, Комисията изплаща окончателното салдо в срок не повече от 45 дни от по-късната от следните дати:

а) датата, на която тя приема окончателния доклад в съответствие с с член 67, параграф 4; и

б) датата, на която тя приема посочената в параграф 1, буква а), iii) от настоящия член декларация за приключване.

5. Без да се засяга параграф 6, салдото на бюджетния ангажимент се освобождава 12 месеца след плащането. Приключването на оперативната програма настъпва на първата от следните три дати:

а) плащането на окончателното салдо, определено от Комисията въз основа на посочените в параграф 1 документи;

б) изпращането на дебитно известие за неправомерно изплатени суми от Комисията на държавата-членка за оперативната програма;

в) отпадането на задължението за изплащане на окончателното салдо на бюджетния ангажимент.

Комисията информира държавата-членка за датата на приключването на оперативната програма в срок от два месеца.

6. Независимо от резултатите на проведените одити от Комисията или от Европейската сметна палата, окончателното салдо изплатено от Комисията за оперативната програма може да бъде променено в срок от девет месеца от датата, на която е платено или в случай на отрицателно салдо, което следва да бъде възстановено от държавата-членка, в срок от девет месеца от датата на издаване на дебитното известие. Тази промяна на салдото не засяга датата на приключване на оперативната програма, както е предвидена в параграф 5.

▼B

Член 90

Наличност на документи

1. Без да се засягат правилата, регулиращи държавните помощи съгласно член 87 от Договора, управителният орган гарантира, че всички оправдателни документи, отнасящи се до разходите и одитите във връзка със съответната оперативна програма се намират на разположение на Комисията и на Сметната палата за:

а) срок от три години след приключване на оперативна програма, ►C1 както е определено в член 89, параграф 5; ◄

б) срок от три години след годината, през която се е извършило частично приключване, в случая на документи, отнасящи се до разходи и одити във връзка с операции, посочени в параграф 2.

Тези срокове се прекъсват или в случай на съдебно производство или по надлежно мотивираната молба на Комисията.

2. Управителният орган предоставя на Комисията по молба списък с приключилите операции, които са били обект на частично приключване по член 88.

3. Документите се съхраняват или под формата на оригинали или в заверени версии, верни с оригинала на общоприети носители на данни.

Раздел 6

Прекъсване на крайния срок за плащане и прекратяване на плащанията

Член 91

Прекъсване на крайния срок за плащане

1. Крайният срок за плащане може да бъде прекъснат от ръководителя по силата на предоставени му правомощия по смисъла на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 за максимален срок от шест месеца, ако:

а) в доклад на национален или общностен одитиращ орган има доказателство, което подсказва съществуването на съществен недостатък във функционирането на системите за управление и контрол.

б) ръководителят по силата на предоставени му правомощия трябва да проведе допълнителни проверки в резултат на информация, постъпила на негово внимание, в която се сигнализира, че разходите, посочени в отчет за разходи, са свързани със съществена нередност, която не е била отстранена.

2. Държавата-членка и сертифициращият орган се информират незабавно за основанията за прекъсването. Прекъсването се прекратява веднага щом държавата-членка вземе необходимите мерки.

Член 92

Прекратяване на плащанията

1. Всички или част от междинните плащания на ниво на приоритетните оси или програми може да бъдат прекратени от Комисията, когато:

а) съществува сериозен недостатък на системата за управление и контрол на програмата, който засяга надеждността на проце-

▼B

дурата за сертифициране на плащанията и за който не са били взети корективни мерки; или

б) разходи, посочени в заверен отчет за разходите, са свързани със съществена нередност, която не е била отстранена, или

в) има тежко нарушение от страна на държава-членка на задълженията ѝ по член 70, параграфи 1 и 2.

2. Комисията може да реши да преустанови изцяло или отчасти междинните плащания, след като даде на държавите-членки възможността да представят своите възражения в рамките на двумесечен срок.

3. Комисията преустановява прекратяването на всички или част от междинните плащания, когато държавата-членка е взела необходимите мерки, които да позволят преустановяване на прекратяването. Когато необходимите мерки не са взети от държавата-членка, Комисията може да приеме решение да анулира цялото или част от участието на Общността за оперативната програма в съответствие с член 99.

Раздел 7

Автоматично освобождаване от ангажимент

Член 93

Принципи

1. Комисията автоматично освобождава частта от бюджетния ангажимент за оперативна програма, която не е била използвана за плащане на префинансиране или на междинни плащания или за която не е било изпратено заявление в съответствие с член 86 до 31 декември на втората година, след тази на бюджетното задължение по програмата с изключението, посочено в параграф 2.

2. За държави-членки, чийто БВП от 2011 г. до 2003 г. е бил помалък от 8,5 % от средния на ЕС-25 за същия период, ►**C1** както са изброени в приложение III, посоченият в параграф 1 срок е 31 декември от третата година, ◄ следваща годината на годишния ангажимент от бюджета от 2007 г. до 2010 г. по техните оперативни програми.

Този срок също се прилага за годишния ангажимент от бюджета от 2007 г. до 2010 г. за оперативна програма, която се отнася до цел „Европейско териториално сътрудничество“, ако поне един от участниците е държава-членка, посочена в първата алинея.

3. Частта от ангажиментите все още отворени на 31 декември 2015 г. се освобождават автоматично, ако Комисията не е получила приемливо заявление за плащане за тази част най-късно до 31 март 2017 г.

4. Ако настоящият регламент влезе в сила след 1 януари 2007 г., срокът, след който първото автоматично освобождаване, както е посочено в параграф 1, може да се извърши, се удължава, за първия ангажимент — с броя на месеците между 1 януари 2007 г. и датата на първия ангажимент от бюджета.

Член 94

Период на прекъсване за големи проекти и схеми за помощ

Когато Комисията вземе решение да разреши голям проект или схема за подпомагане, потенциално засегнатите суми от автоматичното освобождаване се намаляват с годишните суми, предвидени за тези големи проекти или тези схеми за подпомагане.

▼B

За тези годишни суми, началната дата за изчисляването на сроковете за автоматично освобождаване, посочено в член 93, е датата на последващото решение, необходимо за да се разрешат тези големи проекти или схеми на подпомагане.

Член 95

Период на прекъсване за съдебни производства и административни обжалвания

Сумата, за която потенциално се отнася автоматичното освобождаване, се намалява със сумите, които сертифициращият орган не е могъл да декларира пред Комисията в резултат на спиране на операциите поради съдебно производство или административно обжалване със суспензивен ефект, при условие че държавата-членка изпраща на Комисията мотивирана информация най-късно до 31 декември от втората или третата години след годината на бюджетния ангажимент съгласно член 93.

За тази част от все още отворените ангажименти на 31 декември 2015 г., крайният срок, ►C1 посочен в член 93, параграф 3 се прекъсва при същите условия за сумата, съответстваща на въпросните операции. ◄

Горепосоченото намаление може да бъде поискано веднъж, ако прекратяването трае до една година или няколко пъти, съответстващи на броя на годините между датата на съдебното или административно решение за прекратяване изпълнението на операцията и датата на окончателното съдебно или административно решение.

Член 96

Изключения от автоматичното освобождаване от ангажимент

Не се взема предвид следното при изчисляване на автоматичното освобождаване:

а) тази част от бюджетния ангажимент, за която е представено заявление за плащане, но чието възстановяване е било прекъснато или прекратено от Комисията на 31 декември от втората или третата година след годината на бюджетния ангажимент съгласно членове 91 и 92. Когато проблемът, който води до прекъсване или прекратяване, е решен, се прилага правилото за автоматично освобождаване за тази част от съответния ангажимент от бюджета.

б) тази част от бюджетния ангажимент, за която е представено заявление за плащане, но за чието възстановяване е определен таван поради липса на бюджетни средства.

в) тази част от бюджетния ангажимент, за която не е било възможно да се изготви приемливо заявление за плащане поради форсмажорни обстоятелства, които сериозно засягат изпълнението на оперативната програма.

Националните власти, които се позовават на форс мажор, доказват непреките последици за изпълнението на оперативната програма.

Член 97

Процедура

1. Комисията уведомява своевременно държавата-членка и съответните органи винаги, когато съществува риск за прилагане на автоматичното освобождаване по член 93. Комисията уведомява държавата-членка и съответните органи за размера на автома-

▼B

тичното освобождаване, произтичащо от информацията, с която разполага.

2. Държавата-членка разполага с два месеца от датата на получаване на тази информация, за да даде съгласието си относно размера или да представи забележките си. Комисията извършва автоматичното освобождаване не по-късно от девет месеца след крайния срок, посочен в член 93.

3. Приносът на фонда за оперативната програма се намалява за съответната година с автоматично освободената сума. Държавата-членка представя в срок от два месеца от датата на освобождаването преразгледан план за финансиране, в който е отразен намаленият размер на помощ за една или няколко приоритетни оси. Ако държавата-членка не изпълни това, Комисията намалява пропорционално отпуснатите за всяка приоритетна ос суми.

ГЛАВА II

Финансови корекции

Раздел 1

Финансови корекции от държавите-членки

Член 98

Финансови корекции от държавите-членки

1. Държавите-членки носят отговорност на първо място да разследват нередностите, да действат при доказателства за голяма промяна, която засяга естеството на условията за изпълнението или контрола на операциите или оперативните програми, както и да извършват необходимите финансови корекции.

2. Държавата-членка извършват необходимите финансови корекции във връзка с отделни или системни нередности, установени в операциите или оперативните програми. Корекциите, извършени от държава-членка се състоят в анулирането на всички или на част от публичния принос за оперативната програма. Държавата-членка взема предвид характера и сериозността на нередностите и финансовата загуба за фондовете.

Освободените по този начин средства от фондовете могат да бъдат повторно използвани от държавата-членка до 31 декември 2015 г. за съответната оперативна програма в съответствие с предвидените в параграф 3 разпоредби.

3. Анулираното участие в съответствие с параграф 2 не може да бъде повторно използвано или за операцията или операциите, които не са били предмет на корекции, нито, когато финансовата корекция се извършва за системна нередност, за съществуващи операции в рамките на цялата или на част от приоритетната ос, в която е настъпила системната нередност.

4. В случай на системна нередност, държавата-членка разширява разследванията си с цел да обхване всички операции, които могат да бъдат засегнати.

▼B

Раздел 2

Финансови корекции от Комисията

Член 99

Критерии за корекциите

1. Комисията може да извърши финансови корекции, като анулира цялото или част от участието на Общността в оперативна програма, когато, след като извърши необходимия преглед, стигне до заключението, че:

а) има сериозен недостатък в системата за управление и контрол на програмата, който е поставил в опасност участието на Общността, вече платено за програмата;

б) разходите, съдържащи се в сертифициран отчет за разходите, са нередовни и не са били поправени от държавата-членка преди откриването на процедурата за извършване на корекции съгласно настоящия параграф;

в) държава-членка, която не е изпълнила задълженията си по член 98 преди откриването на процедурата за извършване на корекции съгласно настоящия параграф.

2. Комисията основава финансовите си корекции на отделни установени случаи на нередовност, като взема предвид системния характер на нередността с цел да определи дали трябва да приложи корекция с фиксирана стойност или екстраполирана стойност.

3. При вземането на решение относно размера на корекцията Комисията взема предвид характера и сериозността на нередността и степента и финансовите последици на установените недостатъци в съответната оперативна система.

4. Когато Комисията основава позицията си на факти, установени от одитори, различни от одиторите от нейните служби, тя изготвя заключенията си относно финансовите последици, след като разгледа взетите от съответната държавата-членка мерки по член 98, параграф 2, докладите, предоставени по член 70, параграф 1, буква б) и отговорите от държавата-членка.

5. Когато държавата-членка не изпълни обещанията си, посочени в член 15, параграф 4, Комисията може, в зависимост от степента на неспазване на задълженията, да извърши финансова корекция, като анулира част или част от приноса на структурните фондове за съответната държава-членка.

Процентът, който се прилага за посочената в настоящия параграф финансова корекция, се определя в правилата за прилагане на настоящия регламент, приети от Комисията в съответствие с предвидената в член 103, параграф 3 процедура.

Член 100

Процедура

1. Преди да вземе решение за финансова корекция, Комисията открива процедурата, като информира държавата-членка за временните си заключения и моли държавата-членка да ѝ представи забележките ѝ в срок от два месеца.

Когато Комисията предлага финансова корекция въз основа на екстраполация или с фиксиран размер, на държавата-членка се предоставя възможност да докаже чрез проверка на съответната документация, че действителната степен на нередност е била по-малка от преценката на Комисията. Със съгласието на Комисията държавата-членка може да ограничи обхвата на тази проверка до

▼B

подходяща част или извадка от съответната документация. С изключение в надлежно обосновани случаи, времето разрешено за тази проверка не превишава допълнителен срок от два месеца след двумесечния срок, посочен в алинея първа.

2. Комисията взема предвид всяко доказателство, предоставено от държавата-членка в определените в параграф 1 срокове.

3. Когато държавата-членка не приема временните заключения на Комисията, държавата-членка е поканена на изслушване от Комисията, по време на което двете страни в сътрудничество, въз основа на партньорството полагат усилия да постигнат споразумение относно направените от тях забележки и заключения.

4. В случай на споразумение държавата-членка може да използва повторно съответните общностни фондове в съответствие с алинея втора на член 98, параграф 2.

5. При отсъствие на споразумение, Комисията взема решение относно финансовата корекция в срок от шест месеца от датата на изслушването, като взема предвид цялата информация и предоставените забележки по време на процедурата. Ако не се проведе изслушване, шестмесечният период започва да тече два месеца след датата на писмото-покана, изпратено от Комисията.

Член 101

Задължения на държавите-членки

Прилагането на финансова корекция от Комисията не засяга задължението на държавата-членка да продължи събирането, предвидено в член 98, параграф 2 от настоящия регламент и да си възстанови държавната помощ по член 87 от договора и по член 14 от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 г. относно определяне на подробни правила за прилагането на член 88 от Договора за ЕО ([1]).

Член 102

Възстановяване

1. Всяко дължимо възстановяване в общия бюджет на Европейския съюз се извършва преди дължимата дата, посочена в нареждането, издадено в съответствие с член 72 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002. Дължимата дата е последният ден от втория месец, следващ издаването на нареждането.

2. Всяко забавяне за извършване на възстановяването води до лихва за забава, която започва да тече от дължимата дата и завършва на деня на действително плащане. Процентът на тази лихва е един и половина процента над прилагания от Европейската централна банка лихвен процент спрямо основните ѝ операции за рефинансиране на първия работен ден от месеца, в който попада дължимата дата.

([1]) ОВ L 83, 27.3.1999 г., стр. 1. Регламент, изменен с Акта за присъединяване от 2003 г. Редакторска бележка: заглавието на Регламент (ЕО) № 659/1999 е било коригирано с цел да се отчете преномерирането на членовете от Договора за създаване на Европейската общност в съответствие с член 12 от Договора от Амстердам; оригиналната препратка е към член 93 от Договора.

▼B

ДЯЛ VIII

КОМИТЕТИ

ГЛАВА I

Комитет за координиране на фондовете

Член 103

Комитет

1. Комисията се подпомага от координационен комитет на фондовете (наричан по-нататък Координационен комитет на фондовете).

2. Когато се прави позоваване на настоящия параграф, се прилагат членове 3 и 7 от Решение 1999/468/ЕО.

3. Когато се прави позоваване на настоящия параграф, се прилагат членове 4 и 7 от Решение 1999/468/ЕО.

Срокът, посочен в член 4, параграф 3 на Решение 1999/468/ЕО е три месеца.

4. Координационният комитет на фондовете приема процедурния си правилник.

5. ЕИБ и ЕИФ посочват всеки от тях представител, който не гласува.

ГЛАВА II

Комитет съгласно член 147 от Договора

Член 104

Комитет съгласно член 147 от Договора

1. Комисията се подпомага от комитет, създаден по член 147 от Договора (наричан по-долу „Комитетът“). Комитетът се състои от един представител на правителството, един представител на работническите организации и един представител на организациите на работодателите от всяка държава-членка. Членът на Комисията, който е натоварен да председателства комитета, може да делегира тази отговорност на висш служител на Комисията.

2. Всяка държава-членка определя представител и заместник на всеки представител от всяка категория, посочена в параграф 1. При отсъствието на един член, заместникът получава автоматично право да участва в разискванията.

3. Членовете и заместниците се назначават от Съвета по предложение на Комисията за срок от три години. Те могат да бъдат преназначени. Съветът по отношение на състава на комитета се стреми да гарантира честно представителство на съответните различни категории. ЕИБ и ЕИФ могат да определят за точките от дневния ред, които се отнасят до тях представител, който не участва във вота.

4. Комитетът:

а) представя становището си относно правилата за прилагане на настоящия регламент;

б) представя становища по проекторешения на Комисията относно програмирането в случай на подкрепа от ЕСФ;

▼B

в) се консултира, когато разглежда категории мерки за техническа помощ, посочени в член 45 в случай на подкрепа от ЕСФ и други съответни въпроси, които имат влияние върху изпълнението на стратегии за заетост, обучение и социална интеграция на ниво ЕС, отнасящо се до ЕСФ.

5. Комисията може да консултира комитета по въпроси, различни от тези, посочени в параграф 4.

6. За тяхното приемане, становищата на комитета изискват абсолютно мнозинство от валидно подадените гласове. Комисията информира Комитета относно начина, по който е взела предвид становищата му.

ДЯЛ IX

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 105

Преходни разпоредби

1. Настоящият регламент не засяга продължаването, нито изменението, включително общото или частично анулиране на помощта, съвместно финансирана от структурните фондове или на проект, съфинансиран от Кохезионния фонд, одобрен от Комисията въз основа на регламенти (ЕИО) № 2052/88 ([1]), (ЕИО) № 4253/88 ([2]), № 1164/94 ([3]) и (ЕО) № 1260/1999 или на всяко друго законодателство, което се прилага към тази помощ на 31 декември 2006 г., която се прилага след това за тази помощ или съответните проекти до приключването им.

2. Докато взема решение за оперативните програми, Комисията отчита всяка помощ, съфинансирана от структурните фондове или всеки проект, съфинансиран от Съвета или Комисията преди влизането в сила на настоящия регламент и които имат финансови последици по време на периода, обхванат от тези оперативни програми.

3. Като изключение от член 31, параграф 2, член 32, параграф 4 и член 37, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1260/1999 частични суми, ангажирани за помощ, съфинансирана от ЕФРР или ЕСФ, одобрена от Комисията между 1 януари 2000 г. и 31 декември 2006 г., за които сертифицираният отчет на разходите, действително платени, окончателният доклад за изпълнението и отчетът, посочен в член 38, параграф 1, буква е) от посочения регламент не са били изпратени на Комисията в срок от 15 месеца след окончателната дата на допустимостта на разходите, посочена в решението, с което се предоставя принос от фондовете, се освобождават автоматично от Комисията не покъсно от 6 месеца след крайния срок и водят до възстановяване на неправомерно платените суми.

([1]) Регламент (ЕИО) № 2052/88 на Съвета от 24 юни 1988 г. относно задачите на Структурните фондове и тяхната ефективност и за координацията на техните дейности между тях самите и с операциите на Европейската инвестиционна банка и другите съществуващи финансови инструменти (ОВ L 185, 15.7.1988 г., стр. 9). Регламент отменен с Регламент (ЕО) № 1260/1999.

([2]) Регламент (ЕИО) № 4253/88 на Съвета от 19 декември 1988 г. относно определяне на разпоредби за прилагане на Регламент (ЕИО) № 2052/88 по отношение на координацията на дейностите на различните структурни фондове между тях самите и с операциите на Европейската инвестиционна банка и другите съществуващи финансови инструменти (ОВ L 374, 31.12.1988 г., стр. 1). Регламент отменен с Регламент (ЕО) № 1260/1999.

([3]) Регламент (ЕО) № 1164/94 на Съвета от 16.05.1994 г. относно създаване на Кохезионния фонд (ОВ L 130, 25.5.1994 г., стр. 1), последно изменен с Акта за присъединяване от 2003 г.

▼B

Сумите, отнасящи се до операции или програми, които са били прекратени поради съдебно производство или административни обжалвания, които имат суспензивен характер не се вземат предвид при изчисляването на сумата, за автоматично освобождаване.

Член 106

Клауза за преразглеждане

Съветът преразглежда настоящия регламент до 31 декември 2013 г. най-късно в съответствие с предвидената в член 161 от Договора процедура.

Член 107

Отмяна

Без да се засягат разпоредбите, постановени в член 105, параграф 1 от настоящия регламент, Регламент (ЕО) № 1260/1999 се отменя считано от 1 януари 2007 г.

Препратките към отменения регламент се тълкуват като препратки към настоящия регламент.

Член 108

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на следващия след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Предвидените в членове от 1 до 16, от 25 до 28р от 32 до 40, от 47 до 49, от 52 до 54, 56, от 58 до 62, от 69 до 74, от 103 до 105 и 108 разпоредби се прилагат от датата на влизане в сила на настоящия регламент само за програми за периода от 2007 до 2013 г. Другите разпоредби се прилагат от 1 януари 2007 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Годишно разпределение на бюджетните ангажименти за 2007 до 2013 г.

(посочено в член 18)

(еуро, цени от 2004 г.)

2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
42 863 000 000	43 318 000 000	43 862 000 000	43 860 000 000	44 073 000 000	44 723 000 000	45 342 000 000

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Финансова рамка

Критерии и методология, посочени в член 18

Метод на разпределение за региони с право на финансиране по цел „Сближаване“, посочена в член 5, параграф 1

1. Отпусната сума на всяка държава-членка представлява сумата на предоставените средства за отделните ѝ региони с право на финансиране, които се изчисляват въз основа на относителния регионален и национален просперитет и равнището на безработица, съгласно следните стъпки:

   а) определяне на абсолютния размер (в еуро), получен, като се умножи населението на съответния регион по разликата между БВП на глава от населението на този регион, измерен в покупателен паритет и средния за ЕС-25 БВП на глава от населението;

   б) прилагане на процент към горепосочения абсолютен размер, с цел да се определи финансовия пакет на региона; този процент е модулиран, за да отрази относителния просперитет, в сравнение със средния за ЕС-25, на държавата-членка, в която се намира регионът с право на финансиране т.е.:

      — за региони в държави-членки, чието ниво на БНД на глава от населението е под 82 % от средния за Общността: 4,25 %

      — за региони в държави-членки, чието ниво на БНД на глава от населението е между 82 % и 99 % от средния за Общността: 3,36 %

      — за региони в държави-членки, чието ниво на БНД на глава от населението превишава 99 % от средното за Общността: 2,67 %.

   в) към получената от стъпка б) сума се прибавя, ако е приложимо, сума, получена от отпускането на премия от 700 еуро за безработен, приложена към броя на безработните в този регион, превишаващ броя на безработните, ако се приложи средното ниво на безработица на регионите в ЕС за сближаване.

Метод на разпределение за държавите-членки, с право на финансиране от Кохезионния фонд съгласно член 5, параграф 2

2. Общият теоретичен финансов пакет за Кохезионния фонд се получава, като се умножава средният интензитет на помощта на ЕС-25 на глава от населението в размер на 44,70 еуро на отговарящо на критериите за финансиране население. Всяка априори отпусната сума от теоретичния финансов пакет на отговаряща на условията за финансиране държава-членка съответства на процент, основан на населението ѝ, площта и националния просперитет и получен, като се приложат следните стъпки:

   а) изчисляване на аритметичната средна стойност на частта от населението и тази на площта на тази държава-членка спрямо общия брой на населението и на общата площ на всички държави-членки с право на финансиране; ако, въпреки това частта на държавата-членка от общия брой на населението превишава дела ѝ от общата площ пет или повече пъти, което отразява изключителна гъстота на населението, само частта от общото население ще се използва за тази стъпка;

   б) корекция на процентите така получени с коефициент, представляващ една трета от процента, с който БНД на държавата-членка на глава от населението, измерен с паритет на покупателната способност, превишава или спада под средния БНД на глава от населението на всички отговарящи на условията за финансиране държави-членки (средна стойност равна на 100 %)

3. За да се отразят значителните нужди по отношение на инфраструктурата в областта на транспорта и околната среда на държавите-членки, които се присъединиха към Европейския съюз на или след 1 май 2004 г., делът на Кохезионния фонд ще се определя на една трета от общата им отпусната сума (Структурни фондове плюс Кохезионен фонд) средно за периода. За другите държави-членки финансовият им пакет ще бъде резултат директно от метода за разпределение на отпуснатите суми, описан в параграф 2.

▼B

Метод за разпределение на средства за държавите-членки, с право на финансиране по цел „Регионална конкурентноспособност и заетост“, посочена в член 6.

4. Делът на всяка държава-членка представлява сумата от дяловете на регионите ѝ, отговарящи на изискванията за финансиране, които са определени въз основа на следните критерии: население (тежест 0,5), брой на безработните в региони от NUTS ниво 3, с равнище на безработица по-високо от средното за групата (тежест 0,2), броят на работните места, необходими за достигане на равнище на заетост от 70 % (тежест 0,15), броят на безработните с ниско ниво на образование (тежест 0,10) и с ниска гъстота на населението (тежест 0,05). След това дяловете се коригират в съответствие с относителния просперитет на съответния регион (за всеки регион увеличение или намаление на общия му дял с + 5 %/–5 % в зависимост от това дали неговият БВП на глава от населението е под или над средния БВП на глава от населението за групата). Във всеки случай делът на всяка държава-членка няма да бъде по-малък от три-четвърти от комбинираното финансиране, което е получила за 2006 г. за цели 2 и 3.

Метод на разпределение за цел „Европейско териториално сътрудничество“, посочена в член 7

5. Разпределението на средствата между държавите-членки бенефициери (включително приноса от ЕФРР за Европейския инструмент за съседство и партньорство и инструмента за предприсъединителна помощ, посочен в член 21, параграф 2) е определено както следва:

   а) за трансграничния компонент, както е определен в член 7, параграф 1, въз основа на населението в региони от NUTS ниво 3, разположени по сухоземни и морски граници, като процент от общия брой на населението от всички региони, отговарящи на изискванията за финансиране;

   б) за траснационалния компонент, както е определен в член 7, параграф 2, въз основа на населението на държавата-членка, като процент от общия брой на населението на всички заинтересовани държави-членки.

Метод на разпределение за държавите-членки и региони, които отговарят на изискванията за транснационална подкрепа, посочена в член 8

6. Средствата, предоставени по транснационална подкрепа, посочена в член 8, ще са резултат от прилагането на следните параметри:

   а) за регионите, определени в член 8, параграф 1, за 2007 г. — 80 % от нивото им на интензитета на помощта на глава от населението за 2006 г. и след това линейно намаляване, за да се достигне средното им национално ниво на интензитета на помощта на глава от населението за цел „Регионална конкурентноспособност и заетост“ през 2013 г. Към така получената сума се прибавя, ако е приложимо, сума, която е получена от отпускането на премия от 600 EUR на безработен, приложена към безработните в този регион, превишаващ броя на безработните, който би се получил, ако се приложи средното равнище на безработица на всички региони в ЕС за сближаване.

   б) за регионите, определени в член 8, параграф 2 за 2007 г. — 75 % от нивото им на интензитета на помощта на глава от населението за 2006 г., и след това линейно намаляване, за да се достигне средното им национално ниво на интензитета на помощта на глава от населението за цел „Регионална конкурентноспособност и заетост“ през 2011 г. Към така получената сума се прибавя, ако е приложимо, сума, която е получена от отпускането на премия от 600 EUR на безработен, приложена към безработните в този регион, превишаващ броя на безработните, който би се получил, ако се приложи средното равнище на безработица на всички региони в ЕС за сближаване.

   в) за държави-членки, определени в член 8, параграф 3, отпусканите средства ще намаляват прогресивно за всяка година, като размерът за 2007 г. е 1,2 милиарда EUR, за 2008 г. — 850 милиона EUR, през 2009 г. — 500 милиона EUR, за 2010 г. — 250 милиона EUR, през 2011 г. — 200 милиона EUR, през 2012 г. — 150 милиона EUR и през 2013 г. — 100 милиона EUR.

▼B

Максимално ниво на трансферите от фондове, подкрепящи сближаването

7. За да се допринесе за постигането на целите за адекватно концентриране на средствата за сближаване върху най-малко развитите региони и държавите-членки и за намаляване на различията между средните нива на интензитетите на помощта на глава от населението, произтичащи от определянето на тавани, максималните нива на трансферите от фондовете за всяка отделна държава-членка съгласно настоящия регламент ще бъдат както следва:

   — за държави-членки, чийто БНД на глава от населението за периода 2001—2003 г. (изразен в стандарт на покупателна способност) е по-малък от 40 % от средния за ЕС-25: 3,7893 % от техния БВР.

   — за държави-членки, чийто БНД на глава от населението за периода 2001—2003 г. (изразен в стандарт на покупателна способност) е по-голям от 40 % и по-малък от 50 % от средния за ЕС-25: 3,7135 % от техния БВР.

   — за държави-членки, чийто БНД на глава от населението за периода 2001—2003 г. (изразен в стандарт на покупателна способност) е равен или по-голям от 50 % и по-малък от 55 % от средния за ЕС-25: 3,6188 % от техния БВР.

   — за държави-членки, чийто БНД на глава от населението за периода 2001—2003 г. (изразен в стандарт на покупателна способност) е равен или по-голям от 55 % и по-малък от 60 % от средния за ЕС-25: 3,5240 % от техния БВР.

   — за държави-членки, чийто БНД на глава от населението за периода 2001—2003 г. (изразен в стандарт на покупателна способност) е равен или по-голям от 60 % и по-малък от 65 % от средния за ЕС-25: 3,4293 % от техния БВР.

   — за държави-членки, чийто БНД на глава от населението за периода 2001—2003 г. (изразен в стандарт на покупателна способност) е равен или по-голям от 65 % и по-малък от 70 % от средния за ЕС-25: 3,3346 % от техния БВР.

   — за държави-членки, чийто БНД на глава от населението за периода 2001—2003 г. (изразен в стандарт на покупателна способност) е равен или по-голям от 70 % и по-малък от 75 % от средния за ЕС-25: 3,2398 % от техния БВР.

   — след това, максималното ниво на трансфера се намалява с 0,09 процентни пункта от БВП за всяко увеличаване с 5 % на средния БНД на глава от населението за периода 2003 до 2003 г. (изразен в стандарт на покупателна способност), сравнен със средния за ЕС-25.

8. Посочените в параграф 7 по-горе тавани включват приносите от ЕФРР за финансирането на трансграничния компонент на Европейски инструмент за съседство и партньорство и Инструмента за предприсъединителна помощ и от частта на ЕЗФРСР, произлизащ от секция „Гарантиране на Европейския фонд“ за ориентиране и гарантиране на селското стопанство и от ЕФР.

9. Изчисляването на БВП от Комисията ще се основава на статистическите данни, публикувани през м. април 2005 г. Националните темпове на растеж на БВП за периода 2007 до 2013 г., както са предвидени от Комисията през м. април 2005 г., ще се прилагат поотделно за всяка държава-членка.

10. Ако се установи през 2010 г., че общият БВП за периода 2007—2009 г. на държава-членка се е отклонил с повече ± 5 % от общия БВП, предвиден в съответствие с параграф 9 по-горе, включително в резултат на колебания на обменния курс, предоставените средства за този период на тази държава-членка съгласно параграф 7, ще бъдат съответно коригирани. Общият нетен ефект, положителен или отрицателен, на тези корекции не може да превишава 3 милиарда еуро. Във всеки случай, ако нетният ефект е положителен общите допълнителни средства ще бъдат ограничени до нивото на усвояване на средствата спрямо таваните съгласно точка 1Б, определени за периода 2007 до 2010 г. в Междуинституционалното споразумение от 17 май 2006 г. относно бюджетната дисциплина и стабилното финансово управление. Окончателната корекция ще се простира на равни части за периода 2011—2013 г.

▼B

11. За да се отрази стойността на полската злота в референтния период, резултатът от прилагането на максималното ниво на трансфера, както е определен в параграф 7 за Полша ще бъде умножен с коефициент от 1,04 за периода до преразглеждането, посочено в параграф 10 (от 2007 до 2010 г.).

Допълнителни разпоредби

12. Когато в дадена държава-членка, регионите, в които помощта се намалява постепенно, посочени в член 8, параграф 1, представляват най-малко една трета от общото население на регионите, които изцяло отговарят на условията за предоставяне на помощ по цел 1 за 2006 г., размерите на помощта през 2007 г. ще бъдат 80 % от тяхното ниво на интензивност на помощта на глава от населението през 2006 г., 75 % за 2008 г., 70 % за 2009 г., 65 % за 2010 г., 60 % за 2011 г., 55 % за 2012 г. и 50 % за 2013 г.

13. Що се отнася до преходния режим в параграф 6, букви а) и б), отправната точка през 2007 г. за тези региони, които не са отговаряли на изискванията за финансиране по цел 1 през периода 2000 до 2006 г. или които са започнали да отговарят на тези изисквания през 2004 г., ще бъде 90 % от теоретичното ниво на интензитета на помощта на глава от населението за 2006 г., изчислено въз основа на метода за разпределение, приет в Берлин през 1999 г., като нивото им на БВП на глава от населението е приравнен на 75 % от средния за ЕС-15.

14. Независимо от параграф 7, полските региони от NUTS ниво 2 Lubelskie, Podkarpackie, Warmińsko-Mazurskie, Podlaskie и Świętokrzyskie, чиито нива на БВП на глава от населението, (изразени в стандарти на покупателна способност) са петте най-ниски в ЕС-25 ще ползват финансиране от ЕФРР, което ще бъде добавено към това, на което имат право от друга страна. Допълнителното финансиране ще възлиза на 107 еуро на жител за периода от 2007 до 2013 г. по цел „Сближаване“. Всяка корекция, водеща до завишаване на отпуснатите средства на Полша съгласно параграф 10, ще изключва това допълнително финансиране.

15. Независимо от параграф 7, на региона Közép-Magyarország от NUTS ниво 2 ще бъдат отпуснат допълнителен финансов пакет от 140 милиона за периода от 2007 г. до 2013 г. За този регион следва да се прилагат същите регулаторни разпоредби, като за посочените в член 8, параграф 1 региони.

16. Независимо от параграф 7, на региона Прага от NUTS ниво 2 ще бъдат отпуснат допълнителен финансов пакет от 200 милиона за периода от 2007 г. до 2013 г. по цел „Регионална конкурентноспособност и заетост“.

17. Кипър ще се възползва през периода 2007—2013 г. от преходния режим, приложим за регионите, определени в параграф 6, буква б), като началната му точка през 2007 г. е установена в съответствие с параграф 13.

18. Регионите Ина-Суоми и Мадейра от NUTS ниво 2, като запазват статута си на региони с постепенно установяване на помощта, ще се възползват от преходния финансов режим, определен в параграф 6, буква а).

19. Регионът на Канарските острови от NUTS ниво 2 ще се възползва от допълнителен финансов пакет от 100 милиона еуро за периода 2007—2013 г. съгласно преходната подкрепа, посочена в член 8, параграф 2.

20. Най-отдалечените региони, посочени в член 299 от Договора и регионите от NUTS ниво 2, които удовлетворяват критериите, установени в член 2 от Протокол № 6 към Договора за присъединяване на Австрия, Финландия и Швеция, с оглед на специфичните им трудности, ще се възползват от допълнително финансиране от ЕФРР. Финансирането ще възлиза на 35 еуро на жител на година и ще бъде в допълнение към всяко финансиране, на което тези региони имат право.

21. По отношение на трансграничния компонент от цел „Европейско териториално сътрудничество“, посочена в член 7, параграф 1, интензитетът на помощта за регионите, разположени по бившите сухоземни граници между ЕС-15 и ЕС-12 и между ЕС-25 и ЕС „+2“ ще бъде 50 % по-висок от този за другите заинтересовани региони.

▼B

22. Предвид специалните усилия по отношение на мирния процес в Северна Ирландия, ще бъдат отпуснати общо 200 милиона еуро за програмата PEACE за периода от 2007 до 2013 г. Програмата PEACE ще бъде осъществена като трансгранична програма по смисъла на член 3, параграф 2, буква в) и, за да насърчи социалната и икономическа стабилност в съответния регион, ще включва, по-специално, действия за насърчаване сближаването между общините. Допустим регион ще бъде цяла Северна Ирландия и граничните графства на Ирландия. Тази програма ще бъде осъществена по цел „Европейско териториално сътрудничество“ при пълно спазване на принципа на допълняемостта на интервенциите на структурните фондове.

23. На Шведските региони, които попадат в цел „Регионална конкурентноспособност и заетост“ ще бъде отпуснат от ЕФРР допълнителен финансов пакет в размер на 150 милиона EUR.

24. Независимо от параграф 7, на Естония, Литва и Латвия, всяка от които представлява един регион от NUTS II, ще бъде отпуснато допълнително финансиране от 35 EUR на жител за периода от 2007 до 2013 г.

25. На австрийските региони, които попадат в цел „Регионална конкурентоспособност и заетост“ и са разположени по бившите външни граници на Европейския съюз ще бъде предоставен допълнителен финансов пакет в размер на 150 милиона EUR. На Бавария ще бъде предоставен по същия начин допълнителен финансов пакет в размер на 75 милиона EUR по цел „Регионална конкурентноспособност и заетост“.

26. Испания ще се възползва от допълнително финансиране в размер на 2 милиарда EUR с цел да се да се засили научноизследователската, развойна и иновационна дейност от и в полза на предприятията, както е посочено в член 4, параграф 1 и член 5, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1080/2006. Примерното разпределение ще бъде 70 % за региони, които отговарят на изискванията по цел „Сближаване“, посочена в член 5, 5 % за региони, които отговарят на изискванията за преходна подкрепа, посочена в член 8, параграф 1, 10 % за региони, които отговарят на изискванията по цел „Регионална конкурентоспособност и заетост“, посочена в член 6 и 15 % за региони, които отговарят на изискванията за преходна подкрепа, посочена в член 8, параграф 2.

27. На Сеута и Мелила също ще бъдат предоставен допълнителен финансов пакет от 50 EUR от ЕФРР за периода 2007 до 2013 г. по преходната подкрепа, посочена в член 8, параграф 1.

28. На Италия ще се предостави допълнителен финансов пакет в размер на 1,4 милиарда еуро от структурните фондове, както следва: 828 милиона EUR за региони, които отговарят на изискванията по цел „Сближаване“, посочена в член 5, параграф 1. 111 милиона EUR за региона, който отговаря на изискванията за транснационална подкрепа, посочена в член 8, параграф 1, 251 милиона EUR за региона, който отговаря на изискванията за преходна подкрепа, посочена в член 8, параграф 2 и 210 милиона EUR за региони, отговарящи на изискванията по цел „Регионална конкурентоспособност и заетост“, посочена в член 6.

29. Франция ще получи допълнителни средства в размер на 100 милиона EUR за периода 2007 до 2013 г. по цел „Регионална конкурентоспособност и заетост“ предвид особеното положение на Корсика (30 милиона EUR) и Френска Ено (70 милиона EUR).

30. Допълнителни средства в размер на 167 милиона EUR ще бъдат отпуснати на източните германски провинции, които отговарят на изискванията за финансова подкрепа по цел „Сближаване“, посочена в член 5, параграф 1. Допълнителни средства в размер на 58 милиона EUR ще бъдат отпуснати на източните германски лендери, които отговарят на изискванията за преходна подкрепа, посочена в член 8, параграф 1.

31. Независимо от параграф 7, допълнителен финансов пакет от ЕФРР в размер на 300 милиона EUR се предоставя на цел „Европейско териториално сътрудничество“, както следва: 200 милиона EUR за транснационално сътрудничество по смисъла на член 7, параграф 2 и 100 милиона EUR за междурегионално сътрудничество по смисъла на член 7, параграф 3.

▼M1

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Тавани, приложими за процентите на съфинансиране

(посочени в член 53)

Критерии	Държави-членки	ЕФРР и ЕСФ Процент на допустимите разходи	Кохезионен фонд Процент на допустимите разходи
(1) Държави-членки, чийто среден БВП на глава от населението за периода 2001—2003 г. е под 85 % от средния за ЕС-25 за същия период	България, Чешката република, Естония, Гърция, Кипър, Латвия, Литва, Унгария, Малта, Полша, Португалия, Румъния, Словения, Словакия	85 % за цели Сближаване и Регионална конкурентоспособност и заетост	85 %
(2) Държави-членки, различни от тези в (1), допустими за преходен режим от Кохезионния фонд на 1 януари 2007 г.	Испания	80 % за региони за сближаване и във фаза на постепенно установяване на помощта по цел Регионална конкурентоспособност и заетост 50 % за цел Регионална конкурентоспособност и заетост извън региони във фаза на постепенно установяване на помощта	85 %
(3) Държави-членки, различни от тези, посочени в (1) и (2)	Белгия, Дания, Федерална република Германия, Франция, Ирландия, Италия, Люксембург, Нидерландия, Австрия, Финландия, Швеция и Обединеното кралство	75 % за цел Сближаване	—
(4) Държави-членки, различни от тези, посочени в (1) и (2)	Белгия, Дания, Федерална република Германия, Франция, Ирландия, Италия, Люксембург, Нидерландия, Австрия, Финландия, Швеция и Обединеното кралство	50 % за цел Регионална конкурентоспособност и заетост	—
(5) Най-отдалечените региони, посочени в член 299, параграф 2 от Договора, които ползват допълнително отпуснати средства за тези региони, предвидени в параграф 20 от приложение II	Испания, Франция и Португалия	50 %	—
(6) Най-отдалечените региони, посочени в член 299, параграф 2 от Договора	Испания, Франция и Португалия	85 % по цели Сближаване и Регионална конкурентоспособност и заетост	—

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

Категории разходи

(посочени в член 9, параграф 3)

	Цели: „Сближаване“ и „Регионална конкурентоспособност и заетост“
	Цел: Сближаване и региони, посочени в член 8, параграф 2, без да се засяга решението, взето в съответствие с последната алинея на член 5, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1080/2006
Код	Приоритетни теми
	Научноизследователска и технологична развойна дейност (НИТРД), иновации и предприемачество
01	НИТРД в изследователски центрове
02	Инфраструктура на НИТРД (включително оборудване, съоръжения и инструментариум и високоскоростни компютърни мрежи, свързващи изследователските центрове) и центровете за компетентност в определена технологична област
03	Трансфер на технологии и усъвършенстване на мрежите за сътрудничество между малките и средни предприятия (МСП), между тях и другите предприятия и университети, висши учебни заведения от всички видове, регионални власти, изследователски центрове и научни и технополиси (научни и технологични паркове, технополиси и др.)
04	Помощ за НИТРД, особено в МСП (включително достъп до отделите за НИТРД в изследователските центрове)
05	Отдели за високотехнологична подкрепа на фирми и групи от фирми
06	Помощ на МСП за насърчаване на безвредни за околната среда продукти и производствени процеси (внедряване на ефективна система за управление на околната среда, приемане и използване на технологии за предотвратяване на замърсяването, интегриране на чисти технологии в производството на предприятията, др.)
07	Инвестиции във фирми, които са пряко свързани с изследвания и иновации (иновационни технологии, създаване на нови предприятия от университетите, съществуващите НИТРД центрове и предприятия и др.)
08	Други инвестиции в предприятия
09	Други мерки за стимулиране научноизследователската дейност, иновациите и предприемачеството в МСП.
	Информационно общество
10	Телефонни инфраструктури (включително широколентови мрежи)
11	Информационни и комуникационни технологии (достъп, сигурност, интероперативност, предотвратяване на риска, изследвания, иновации, електронно съдържание, др.)
12	Информационни и комуникационни технологии (TEN-ИКТ)
13	Услуги и приложения за гражданина (електронно здраве, електронно учене, електронна интеграция и др.)
14	Услуги и приложения за МСП (електронна търговия, образование и обучение, нетуъркинг и др.)
15	Други мерки за подобряване достъпа до ефективно използване на ИКТ
	Транспорт
16	Железопътен транспорт
17	Железопътен транспорт (TEN-T)
20	Автомагистрали
21	Автомагистрали (TEN-T)
26	Мултимодален транспорт
27	Мултимодален транспорт (TEN-T)

▼B

28	Интелигентни транспортни системи
29	Летища
30	Пристанища
32	Вътрешни водни пътища (TEN-T)
	Енергия
34	Електричество (TEN-E)
36	Природен газ (TEN-E)
38	Петролни продукти (TEN-E)
39	Възобновяема енергия: вятърна
40	Възобновяема енергия: слънчева
41	Възобновяема енергия: биомаса
42	Възобновяема енергия:хидроелектрическа, геотермална и друга
43	Енергийна ефективност, когенерация, енергийно управление
	Опазване на околната среда и превенция на риска
52	Насърчаване на чист градски транспорт
	Повишаване на адаптивността на работниците и дружествата, на предприятията и предприятията
62	Разработване на системи и на стратегии за обучение през целия живот в предприятията; обучение и услуги за служители с цел да се подобри капацитета им за адаптивност към промените; насърчаване на предприемачеството и иновациите;
63	Проектиране и разпространяване на иновационни и по-продуктивни начини за организиране на работата
64	Разработване на специфични услуги за заетост, обучение и подкрепа във връзка с преструктуриране на сектори и предприятия и разработване на системи за прогнозиране на икономическите промени и бъдещи изисквания по отношение на работните места и уменията
	Подобряване на достъпа до заетост и устойчивост
65	Модернизация и укрепване на институциите на пазара на труда
66	Изпълнение на активни и превантивни мерки на пазара на работна сила
67	Мерки за насърчаване на активното стареене и удължаване на професионалния живот
68	Подкрепа за самостоятелна заетост и създаване на предприятия
69	Мерки за подобряване на достъпа до заетост и увеличаване на устойчиво участие и напредъка на жените в заетостта с цел да се намали сегрегацията, основана на пол на пазара на работна сила и да се съчетае работата и личния живот, така че да се улесни достъпа до службите (услугите за гледане на деца и за помощ на независими лица)
70	Специфично действие за увеличаване участието на мигранти в заетостта и по този начин укрепване на социалната им интеграция
	Подобряване на социалното интегриране на хора в неравностойно положение
71	Пътеки за интегриране и повторно влизане в заетостта за хора в неравностойно положение: борба с дискриминацията по отношение на достъпа и напредъка на пазара на труда, както и насърчаване приемането на разнообразие на работното място
	Подобряване на човешкия капитал
72	Проектиране, въвеждане и осъществяване на реформите в системите за образование и обучение, за да се развият шансовете за наемане на работа, да се усъвършенства адаптивността на началното и професионалното образование и обучение, осъвременяване на уменията на персонала за обучение с оглед да се насърчава иновациите и икономика, основана на знанието.

▼B

73	Мерки за увеличаване участието н образованието и обучението през целия жизнен цикъл, включително чрез действие за постигане намаляване ранното напускане на училище, сегрегация на лицата, основана на пол и увеличен достъп до началното, професионално и висшето образование и обучение и на тяхното качество
74	Развитие на човешкия потенциал в областта на изследванията и иновациите, по-специално чрез следдипломно обучение и образование за изследователи и нетуъркинг дейности между университети, изследователски центрове и предприятия.